B932

Federico Spanó vihittiin papiksi s. 2

Pyhän Haudan ritarien pyhiinvaellus s. 10

Tulkaamme sellaisiksi kuin meidät on luotu s. 12

Paavin saarna perhesynodin lopuksi s. 6

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 11 • 14.11.2014

Paavali VI nyt autuas

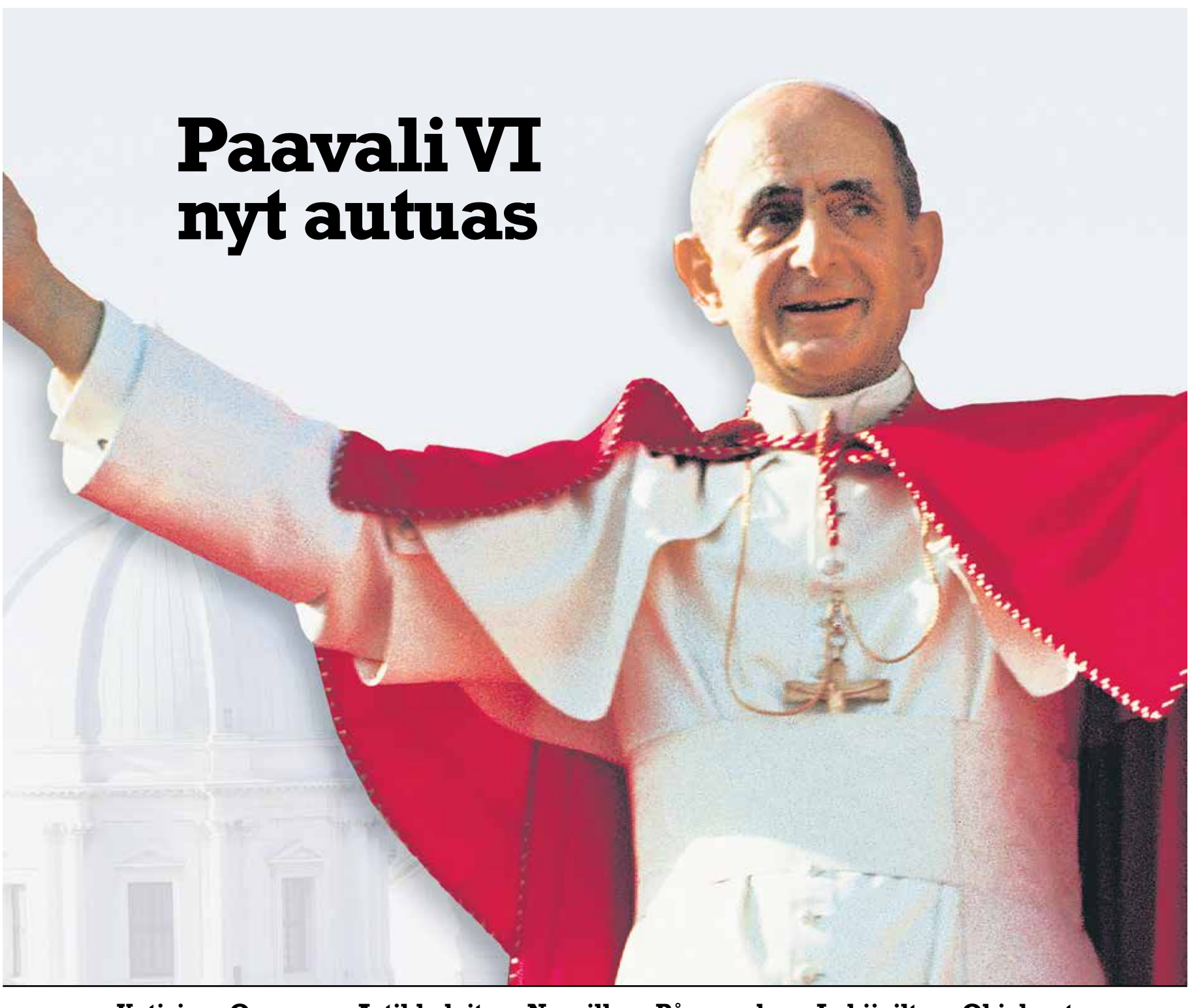

Uutisia • Oremus • Artikkeleita • Nuorille • På svenska • Lukijoilta • Ohjelmat

TOIMITUKSELTA

Pääkirjoitus

Uskonnonopetus tasa-arvon puntarina

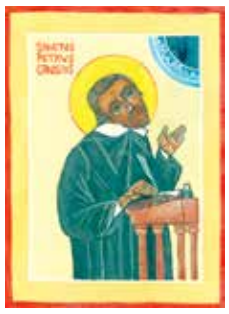

Hallituksen esitys perusopetuslain ja lukiolain muuttamisesta pienryhmäisen uskonnopetuksen ryhmäkoon osalta on paraikaa Eduskunnan sivistysvaliokunnan käsittelyssä. Siinä missä kunnat tukevat esitystä, sillä sen uskotaan vähentävän niiden opetustoimen kustannuksia, vähemmistöuskonnot katsovat esitystä suuren huolen vallassa.

Esityksen pääsisältö on se, että opetuksenjärjestäjän velvollisuus pienryhmäisen uskonnonopetuksen järjestämiseen syntyy vasta siinä tapauksessa, että opetusta pyytää vähintään kymmenen oppilasta. Nykyisin ryhmä perustetaan kolmen oppilaan sitä pyytäessä. Hallituksen esityksen mukaan kolmen oppilaan vaatimus riittää jatkossakin evankelis-luterilaiseen ja ortodoksiseen kirkkokuntaan kuuluville.

Muutosesityksen uskotaan kohdistuvan voimakkaimmin ilmeisesti juuri katolisiin oppilaisiin ja heistä varsinkin ruotsinkielisiin, siis mahdollisimman pieneen vähemmistöön. Tämä on huolestuttava kehitysnäkymä. Jo nyt Suomen kouluissa on hälyyttävän paljon katolisia oppilaita, jotka eivät saa oman uskonnon opetusta. Viime vuonna heitä oli laskennallisesti 42,6 % (ilman yhden seurakunnan tietoja).

On kysyttävä, miten voidaan perustella mainitut eriarvoisuutta lisäävät toimenpiteet samaan aikaan, kun suomalainen yhteiskunta moniarvoistuu ja maahanmuuttajien määrä Suomessa hitaasti kasvaa. Kehitys on joka tapauksessa sellainen, että uskontoja pitäisi kohdella entistä tasa-arvoisemmin eikä vahvistaa vanhaa erottelua ”kansankirkkojen” ja muiden uskontokuntien välillä. Sitä paitsi katolisuutta on ollut tässä maassa jo keskiajalla.

Suomalainen yhteiskunta on tekemässä karhunpalvelusta omalle tulevaisuudelleen. Oman uskonnon opetusta paitsi jääminen lisää oppilaiden eriarvoisuutta eikä millään tavalla vahvista heidän identiteettiään suomalaisen yhteiskunnan täysivaltaiseksi jäseneksi kasvamisessa. Eri kulttuurit ja uskonnot eivät ole taakka vaan rikkaus, eikä kouluissa tapahtuva integraatiokaan ole vain yksisuuntaista — viime aikoina lisääntynyt maahanmuuttajavihamielisyys on tästä erinomaisen ajankohtainen muistutus.

M. Tervaportti

PS. Katolinen kirkko Suomessa antoi 4.11. Eduskunnan sivistysvaliokunnalle lausunnon hallituksen esityksestä. Lausunnossa todetaan kirkon vakaana käsityksenä, ettei hallituksen esityksessä ole miltään osin esitetty ”perustuslaissa edellytettyjä erityisiä syitä, joiden nojalla olisi mahdollista … poiketa lain mukaisista perusoikeuksista”. Kirkko ehdottaa, että esitetyt muutokset hylätään mutta puoltaa asian lähettämistä Eduskunnan perustuslakivaliokuntaan lausunnon hankkimiseksi.

Uutisia

Federico Spanó vihittiin papiksi

Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ vihki lauantaina 25.10.2014 papiksi italialaissyntyisen Federico Spanòn, joka on palvellut seminaristina ja diakonina viimeiset vuodet Pyhän Henrikin katedraaliseurakuntaa. Isä Federico vietti ensimessunsa seuraavan viikon sunnuntaina, 2.11., joka oli kaikkien pyhien juhla. Isä Federicon haastattelu julkaistaan seuraavassa Fideksessä.

KATT

Kuvat Pekka Rantakari

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2014
77. vuosikerta

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

2014		
nro	**dl**	**ilmestyy**
12	2.12.	12.12.

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio 1 B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration
Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen 1 B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470
Fax 09-650715

Pankkiyhteys/Bankförbindelse:
(IBAN) FI98 8000 1901 2425 53
(BIC) DABAFIHH.

Ilmestyy 12 kertaa vuodessa.
Vuonna 2014 vuosikerran hinta 32 e, ulkomaille 37 e. / Utkommer med 12 nummer årligen. 2014: prenumeration 32 e, till utlandet 37 e.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

Internet
katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

Osoitteenmuutokset ja ilmoitukset / Addressförändringar och annonser
info@katolinen.fi

Sisältö

2 Pääkirjoitus

3 Uutisia ja ajankohtaista

4 Ajankohtaista

5 Sunnuntait ja juhlapyhät

Rukouksen apostolaatti

6 Paavi Franciscuksen saarna piispainsynodin päättymisen ja paavi Paavali VI:n autuaaksi-julistamisen yhteydessä

7 Perhesynodi Roomassa

8 Synodista tehtiin draamaa

9 Nöyrä johtaja – Benedictus XVI

10 Pyhän Haudan ritarit Sloveniassa ja Triesten seudulla

12 Tulkaamme sellaisiksi jollaisiksi meidät on luotu

13 Tervetuloa kirkkoon -ryhmän tapaaminen: Kuka oli paavi Johannes Paavali II?

14 Tapaaminen Jeesuksen kanssa

Álvaro del Portillon autuaaksi-julistaminen oli todellinen perhejuhla

15 Martyrer i vår tid

16 Lukijoilta

17 Ilmoitukset

18 Seurakunnat ja ohjelmat

20 Viipuri tutuksi

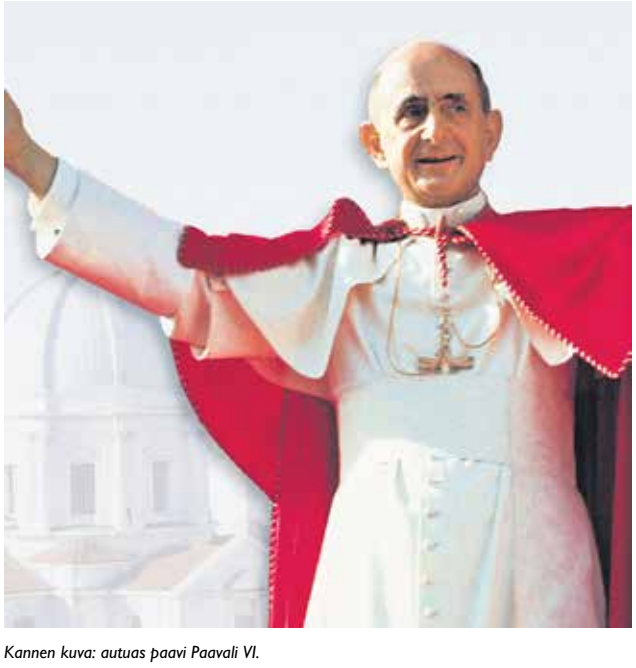

Kannen kuva: autuas paavi Paavali VI.

Uutisia ja ajankohtaista

Sisar Benedicta Idefelt on kuollut

Kuva Pyhän Marian seurakunta

Suomalainen katariinasisar Benedicta Idefelt on kuollut. Hän kuoli torstaina 30.10.2014 kello yhden aikaan yöllä. Sisar Benedicta oli kotoisin Viipurista, jossa hän oli syntynyt 8.4.1920.

Sisar Benedictan hautajaismessu vietetään Pyhän Marian kirkossa Helsingissä perjantaina 21.11. klo 11.00. Messun jälkeen on kirkkokahvit. Hautaaminen tapahtuu samana päivänä klo 15 Turun katolisella hautausmaalla, jonne siirrytään omilla autoilla.

Hautaamisen jälkeen Turussa on mahdollisuus osallistua kahvitukseen birgittalaissisarten luona n. klo 16. Ilmoittautumista toivotaan Marian pappilaan (puh. 09-2411633) tai kirkon eteisessä olevaan listaan.

Kukkien sijaan on mahdollisuus muistaa sisar Benedictaa tukemalla hänen sisarkuntansa lastenkasvatustyötä Brasiliassa Suomen Caritaksen tilin kautta: FI73 8000 1270 1545 04, viite 2325.

Muistokirjoitus sisar Benedictasta julkaistaan joulukuun Fideksessä. Levätköön rauhassa.

KATT

Paavin vierailu Turkissa vahvistui

Paavi Franciscus vierailee Turkissa 28.-30.11.2014. Paavin kolmipäiväisen apostolisen vierailun on määrä alkaa Ankarasta ja jatkua kahtena seuraavana päivänä Istanbulissa. Pyhän isän on tarkoitus tavata matkallaan sekä Turkin valtion korkeinta johtoa että maan ortodoksien ja katolilaisten ylimpiä paimenia. Vierailun tiiviiseen ohjelmaan sisältyy mm. museokäyntejä, ekumeenisia jumalanpalveluksia ja vierailun lopuksi yhdessä patriarkka Bartolomeoksen kanssa allekirjoitettava julistus.

KATT/VIS/Zenit

Paavi Franciscus: Kristittyjen tilanne Lähi-idässä kestämätön

Paavi Franciscuksen alun perin pyhäksi julistamisia varten koolle kutsuman kardinaalikonsistorin ohjelma 20.10.2014 muuttui, kun hän ilmoitti, että asialistalle nouseekin Lähi-idän tilanne. Paavi pyysi konsistoriin osallistuvia kardinaaleja, patriarkkoja ja piispoja paneutumaan Lähi-idän kriittiseen tilanteeseen ja jättämään kokouksen varsinaisen asialistan tuonnemmaksi.

Kardinaalikonsistorin keskusteluissa pyhä isä painotti kirkon tehtävää vainottujen kristittyjen auttamisessa kaikin mahdollisin tavoin ja toivoi konsistorin pohtivan keinoja, joiden avulla kristittyjä voitaisiin tukea jäämään perinteisille asuinsijoilleen.

Paavi kuvaili kristityistä tyhjää Lähi-Itää mahdottomaksi ajatukseksi ja vetosi jatkuvaan rukoukseen alueen uskovien puolesta. Kansainväliseltä yhteisöltä paavi Franciscus peräänkuulutti määrätietoista puuttumista kestämättömäksi kehittyneeseen tilanteeseen dialogin, sovittelun ja poliittisen vuorovaikutuksen keinoin.

KATT/VIS/Zenit

Kirkkovuoden 2014-2015 Ordo ja Hiippakunnan osoitekalenteri 2015

Kirkkovuoden 2014-2015 Ordo julkaistaan marraskuun lopussa. Ennakkotilaukset Katoliseen tiedotuskeskukseen.

Päivitykset ja korjaukset uuteen Hiippakunnan **osoitekalenteriin** pitää toimittaa sähköpostitse tiedotuskeskukseen 10.12. mennessä.

Ajankohtaista

Tridentiinisiä messuja säännöllisesti myös jatkossa

Viettäessään gregoriaanista eli tridentiinistä messua marraskuun alussa Pyhän Henrikin katedraalissa isä Anders Hamberg vahvisti saarnansa yhteydessä, että näiden vanhamuotoisten messujen tulevaisuudesta on päästy sopimukseen myös jatkossa. Tammikuun alusta alkaen messut ovat joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 13.00 Pyhän Henrikin katedraalissa. Kellonaika on vähän myöhempi kuin tähän asti, mutta siihen on hyvä syy: isä Hamberg viettää samana sunnuntaina myös ruotsinkielisen messun Pyhän Marian kirkossa klo 11.30 eikä hän siten ehtisi seuraavaan messuun aikaisemmin.

Tridentiinisiä messuja alettiin Suomessa viettää pitkän tauon jälkeen heti paavi Benedictus XVI:n apostolisen kirjeen *Summorum Pontificum* astuttua voimaan syyskuussa 2007. Papit ovat pääsääntöisesti tulleet Pyhän Pietarin veljeskunnasta (FSSP) Ranskasta, Saksasta ja Puolasta. Ulkomailta tulevien pappien tarve on kuitenkin vähentynyt nyt, kun hiippakunnassa on oma pappi, joka on kiinnostunut ja osaa viettää tridentiinistä liturgiaa. Välillä apuna on ollut myös isä Antoine Lévy OP.

Traditionaalista liturgiaa ja liturgista perinnettä vaalii hiippakunnassa toimiva Gregorius-yhdistys. Seuraava tridentiininen messu katedraalissa on 7.12. klo 12.30. Messun viettää isä Wojciech Grygiel FSSP Krakovasta.

KATT

Caritas auttaa maailmalla

Moldova

Naisten tukikeskus Adriana on turvallinen suojapaikka kotiväkivallan ja ihmiskaupan uhreille sekä heidän lapsilleen.

Syyskuussa (17.9.) pidettiin Caritaksen ja ortodoksisen Filantropian yhteinen Moldova-ilta Pyhän Kolminaisuuden kirkon seurakuntasalissa Helsingissä. Kummastakin järjestöstä osallistui iltaan jäseniä ja muita asiasta kiinnostuneita, tarkoituksena oppia hiukan maasta nimeltä Moldova. Tavoitteena oli myös jakaa tietoa Moldovasta, sillä kummassakin avustusjärjestössä pyörii paraikaa projekti Moldovassa. Yhteinen ilta ja tiedon jakaminen oli hedelmällistä ja tämän kaltaista yhteistyötä yritetään toteuttaa myös tulevaisuudessa.

Ne, jotka eivät tiedä, mikä on Filantropia, sanottakoon, että se on ortodoksisen kirkon avustusjärjestö ja Caritas puolestaan katolisen kirkon avustusjärjestö.

Ilta alkoi kirkossa pidettävällä ehtoopalveluksella, jossa rukoilimme rauhan puolesta Syyriassa, Ukrainassa ja koko maailmassa. Palveluksen jälkeen siirryimme seurakuntasaliin kuulemaan meneillään olevasta hankkeesta järjestössä. Moldovassa Caritas tukee Adrianaa, naisten tukikeskusta, joka on turvallinen suojapaikka kotiväkivallan ja ihmiskaupan uhreille sekä heidän lapsilleen.

Moldovalaiset vieraamme, Simion Sirbu, Vadim Sirbu ja Andrei Mariam olivat tuoneet maansa viiniä sekä viinirypäleitä maistettavaksemme – Moldovasta asti! Adriana-tukikeskuksen johtaja kertoi kuvien kanssa tekemästään tärkeästä työstä kotiväkivallasta kärsineiden naisten parissa. Turvakodissa on kerrallaan aina kymmenen äitiä lapsineen. Projektista lisätietoja saa kotisivuiltamme.

Vieraamme olivat Suomessa Ulkoministeriön rahoittamalla viikon pituisella opintojaksolla tutustumassa suomalaiseen auttamisjärjestelmään ja ideoidakseen tulevaa uutta kolmen vuoden hanketta Moldovassa. Tähänkin tärkeään naisten turvakotiprojektiin Caritas kerää varoja mm. myymällä luostarituotteita seuraavilla Marrasmarkkinoilla ja Tuomaan markkinoilla. Auttaa voit myös liittymällä Caritaksen jäseneksi tai toimimalla vapaaehtoisena.

Larissa Franz-Koivisto ja Mervi Hopia

Jaava

Caritaksen tuella saatiin hammaslääkärin tuoli lastenkotiin Jaavalla.

Yasan Penghiburin eli Lohduttajasäätiön Indonesiassa perustivat vuonna 1980 suomalainen diakonissa ja erikoissairaanhoitaja Anna-Liisa Jaanu- Ismudjito ja indonesialainen toimittaja Suprapto Ismudjito. He halusivat jakaa tietoa leprasta sekä auttaa siitä kärsiviä, köyhyydessä ja puutteessa eläviä ihmisiä. Tämän kristillisen säätiön kotipaikka on Kelingin Keletin kylässä Keski-Jaavalla.

Säätiön työ edistää lasten asemaa, terveydenhuoltoa sekä sosiaalisen työn ja luonnonsuojelun kehitystä lähialueellaan. Terveydenhuollon painopisteet ovat osallistumisessa kymmenen kylän neuvolatoimintaan ja oman diabetes-klinikan kehittäminen sekä hammashuolto.

Alkuaan lepran vuoksi hylätyille lapsille perustetun lastenkodin toiminta alkoi varsinaisesti keväällä 1985. Lastenkoti on ollut koti jo noin 180 lapselle ja nuorelle, joista osa on tullut sodan tai muun väkivallan keskeltä. Heistä yli puolella on tullessaan ollut joku sairaus tai vamma, joka on hoidettu. Ilman lastenkotia useimmilla näistä lapsista ei olisi mitään mahdollisuutta koulutukseen, ammatinhankintaan ja normaaliin arkeen.

Yasan Penghiburin hammashoitola tarkoittaa yhden hoitajan työpistettä, jossa vierailee lääkäri sovittuina aikoina. Siellä hoidetaan lastenkodin noin 30-35 lapsen hampaat ja tarkastuksissa käyvät myös alueen koululaiset. Kouluissa ei ole hammashuoltoa. Paikalliset aikuiset voivat käydä mahdollisuuksien mukaan.

Caritaksen 2000 euron tuella säätiö pystyi hankkimaan uuden hammaslääkärin tuolin rikkoutuneen tilalle.

Tarja Tuomisto

Sunnuntait ja juhlapyhät

16 .11. kirkkovuoden 33. sunnuntai (I)
1L San. 31:10-13, 19-20, 30-31
Ps. 128:1-2, 3, 4-5. - 1a
2L 1. Tess. 5:1-6
Ev. Matt. 25:14-30 tai
Ev. Matt. 25:14-15, 19-20

23.11. kirkkovuoden 34. sunnuntai, KRISTUS, KAIKKEUDEN KUNINGAS, juhlapyhä (II)
1L Hes. 34:11-12, 15-17
Ps. 23:1-2a, 2b-3, 5, 6. - 1
2L 1. Kor. 15: 20-26, 28
Ev. Matt. 25:31-46

KIRKKOVUOSI 2014-2015
Adventtiaika alkaa

30.11. adventin 1. sunnuntai (I)
1L Jes. 63:16b-17, 19b, 64:3-7
Ps. 80:2ac+3b, 15-16, 18-19. – 4
2L 1. Kor. 1:3-9
Ev. Mark. 13:33-37

7.12. adventin 2. sunnuntai (II)
1L Jes 40:1-5, 9-11
Ps. 85:9ab+10, 11-12, 13-14. – 8
2L 2. Piet. 3:8-14
Ev. Mark. 1:1-8

8.12. maanantai, AUTUAAN NEITSYT MARIAN PERISYNNITÖN SIKIÄMINEN, juhlapyhä
1L 1. Moos. 3:9-15, 20
Ps. 98:1, 2-3ab, 3cd-4. - 1a
2L Ef. 1:3-6, 11-12
Ev. Luuk. 1:26-38

14.12. adventin 3. sunnuntai – GAUDETE (III)
1L Jes. 61:1-2a, 10-11
Ps. Luuk. 1:46-48, 49-50, 53-54. - Jes. 61:10b
2L 1. Tess. 5:16-24
Ev. Joh. 1:6-8, 19-28

Piispan kalenterista

14.-15.11. Jerusalemin Pyhän Haudan ritarikunnan kokous Turussa

16.11. Ruotsinkielisten nuorten vahvistus Pyhän Henrikin katedraalissa

22.11. Redemptoris Mater -seminaarin opiskelijoita hyväksytään hiippakunnan pappisehdokkaiksi ja asetetaan lehtorin virkaan katedraalissa

23.11. Päämessu katedraalissa

24.-26.11. Tapaaminen Neokatekumenaalisen tien edustajien kanssa Roomassa (Matka 8.-10.11. peruuntui.)

27.-28.11. Suomen luterilais-katolinen dialogitapaaminen Helsingissä

30.11. Päämessu katedraalissa

6.12. Itsenäisyyspäivän ekumeeninen jumalanpalvelus Helsingin tuomiokirkossa ja tasavallan presidentin juhlavastaanotto presidentinlinnassa

7.12. Pyhän Marian seurakunnan 60-vuotisjuhlamessu

Avioliittokurssi

Avioliittokurssin suorittaminen on välttämätöntä, jotta voi solmia avioliiton katolisessa kirkossa. Pyhän Henrikin ja Pyhän Marian seurakuntien yhteinen avioliittokurssi järjestetään Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntasalissa perjantaisin klo 19.00 alkaen seuraavina päivinä:

16.1.2015
23.1.2015
30.1.2015
6.2.2015
13.2.2015
20.2.2015
27.2.2015

Kurssille ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Lisätietoja saa isä Marco Pasinatolta, puh. 050-5377775.

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Marraskuun 2014 rukouksen apostolaatin palsta

Jotkut kärsivät yksinäisyydestä. Toiset päinvastoin kaipaavat yksinäisyyttä. Kun ihminen vanhenee ja ystävät toinen toisensa jälkeen ovat nukkuneet pois ja läheiset, jopa omat lapset, ovat siirtyneet perheensä kanssa muualle, yksinäisyyden tunne voi ahdistaa. Silloin tuntuu siltä, että elämä on menettänyt merkityksensä.

Toiset taas eivät pelkää yksinoloa. He tarvitsevat sitä päästääkseen hetkeksi pois elämän kiireestä, työ-, perhe- ja seuraelämästä. Ilman tiettyä ”privacyä” – se on toinen sana yksinololle – ei kukaan pärjää elämässään.

Kovan opetuspäivän jälkeen Herramme Jeesus kaipasi olla yksin. Hän etsi paikkaa, jossa hän voi koota itsensä. Sitä varten hän lähti mielellään hiljentymään vuorelle. Siellä hän viipyi joskus jopa koko yön taivaallisen Isänsä seurassa. Tästä huolimatta hän ihmisenä tarvitsi ystävien läheisyyttä voidakseen keskustella heidän kanssaan elämän haasteista ja keinoista, miten he voisivat jakaa hänen pelastustyönsä hedelmät muille ihmisille kautta aikojen siihen saakka, kunnes Jumalan rakkaus hallitsee täydellisesti kaikkea (1. Kor. 15:28). Getsemanen puutarhassa Herramme keskeytti pari kertaa rukouksensa. Hän kävi opetuslastensa luona etsimässä heiltä hiukan myötätuntoa ja lohdutusta kuolemantuskassaan. Mutta hän ei saanut heiltä paljoa apua. Olivathan he kaikki nukahtaneet (Luuk. 22:39-48).

Jos heissä olisi ollut hiukan empatiaa eli kykyä eläytyä Jeesuksen sielun tilaan, se olisi lohduttanut Mestaria. Jos he olisivat olleet hänen todelliset ystävänsä, niin he eivät olisi jättäneet Jeesusta yksin hänen hädässään, vaan myötä kärsineet hänen kanssaan. Mutta he eivät jaksaneet valvoa hänen puolestaan rukouksessa.

Jeesus tietysti pettyi heihin. Hän ei saanut heiltä mitään lohdutusta eikä ehkä odottanutkaan sitä, koska heissä ei vielä ollut se uusi sydän ja uusi sielu, joka on tuleva hänen pelastustyönsä hedelmänä. Sitä vastoin Herran sydän kesti heidän solidaarisuutensa puuttumisen.

Taivaan Isä oli kuullut Poikansa rukouksen ja lähettänyt enkelin hänen luokseen vahvistamaan häntä juomaan kärsimyksen maljan pohjaa myöten (Matt. 20:22). Siksi marraskuun kuukauden esirukousaihe on, että Jumalan enkeli tulisi rohkaisemaan niitä ihmisiä, jotka kärsivät yksinäisyydestä, tai että Jumala tekisi meistä enkelin sijaisen heille.

Kuukauden toinen rukousaihe on, että ne, jotka ovat kutsutut pappeuteen tai sääntökuntaelämään, saisivat kunnollisen kasvatuksen ja koulutuksen. Sitä varten he tarvitsevat viisaita opettajia ja hyviä hengellisiä ohjaajia, jotka tekevät heistä nimenomaan ymmärtäväisiä, myötätuntoisia ja myötäkärsiviä kirkonpalvelijoita, mutta ennen kaikkea sellaisia, jotka tekevät Jeesuksen rakkauden ja armahtavaisuuden näkyväksi elämässään ja työssään.

Silloin he keventävät ihmisten elämän kuormaa ja auttavat heitä iloitsemaan kuulumisesta siihen perheeseen, jonka Isä on Jumala, ja jossa ketään ei jätetä yksin, koska Jumalan perheessä kaikki ovat kutsutut välittämään toisistaan Vapahtajan esikuvan mukaan ja palvelemaan toisiaan hänen nimessään.

isä Frans Voss SCJ

Rukoilkaamme...

Marraskuu
- Että kaikki yksinäisyydestä kärsivät ihmiset voisivat tuntea Jumalan läheisyyden ja toisten ihmisten tuen.
- Että nuoria seminaristeja ja sääntökuntalaisia opettaisivat viisaat ja hyvin koulutetut ohjaajat.

November
- Att alla som lider av ensamhet får uppleva Guds närhet och stöd av andra människor.
- Att unga seminarister och ordensfolk får visa och välutbildade vägledare.

Joulukuu
- Että Lunastajan syntymä toisi kaikille hyvän tahdon ihmisille rauhaa ja toivoa.
- Että vanhemmista tulisi todellisia evankeliumin julistajia, jotka välittävät lapsilleen uskon arvokkaan lahjan.

December
- Att vår frälsares födelse skänker frid och hopp åt alla människor av god vilja.
- Att föräldrar blir verkliga förkunnare av evangeliet, så att de kan förmedla trons ovärderliga gåva till sina barn.

Paavi Franciscuksen saarna piispainsynodin päättymisen ja paavi Paavali VI:n autuaaksijulistamisen yhteydessä

Paavi Franciscuksen saarna perhettä käsitelleen piispainsynodin erityisen yleiskokouksen päättymisen ja Jumalan palvelijan Paavali VI:n autuaaksijulistamisen yhteydessä Pyhän Pietarin aukiolla sunnuntaina 19. lokakuuta 2014.

Kuva Cristian Gennari / SIR

Olemme juuri kuulleet yhden tunnetuimmista lauseista koko evankeliumista: ”Antakaa siis keisarille mikä keisarille kuuluu ja Jumalalle mikä Jumalalle kuuluu” (Matt. 22:21).

Fariseukset halusivat ikään kuin tentata Jeesusta uskonasioista ja johdatella hänet tekemään virheen. Mutta Jeesus vastasi heille tällä ironisella ja nerokkaalla lauseella. Se on mieliinpainuva vastaus, jonka Herra antaa kaikille, joilla on omantunnonongelmia, varsinkin silloin, jos kyseessä on heidän etunsa, rikkautensa, arvostuksensa, valtansa ja maineensa. Ja tätä tapahtuu koko ajan, on aina tapahtunut.

Varmasti Jeesus painottaa lauseen toista osaa: ”ja [antakaa] Jumalalle mikä Jumalalle kuuluu”. Tämä tarkoittaa – kaiken vallan vastaisesti – sen tunnistamista ja tunnustamista, että yksin Jumala on ihmisen Herra eikä ole ketään muuta. Tämä ikuinen uutuus on löydettävä joka päivä uudestaan, jotta voidaan voittaa se pelko, joka usein valtaa meidät, kun Jumala yllättää meidät.

Jumala ei pelkää uusia asioita! Siksi hän aina yllättää meidät, avaa sydämemme ja ohjaa meitä odottamattomilla tavoilla. Hän uudistaa meidät, tekee meidät koko ajan ”uusiksi”. Kristitty, joka elää evankeliumin mukaan, on ”Jumalan uutuus” kirkossa ja maailmassa. Ja Jumala rakastaa paljon tätä ”uutuutta”!

Sen antaminen Jumalalle, ”mikä Jumalalle kuuluu”, merkitsee itsensä avaamista hänen tahdolleen ja elämämme omistamista hänelle, työskentelemistä hänen armeliaisuuden, rakkauden ja rauhan valtakuntansa hyväksi.

Tässä on meidän todellinen voimamme, hapatus, joka nostattaa sen, ja suola, joka antaa makua kaikille ihmisten toimille maailmassa vallitsevaa pessimismiä vastaan. Tässä on meidän toivomme, koska Jumalaan toivominen ei ole pakoa todellisuudelta tai jonkinlaista alibin hankkimista: siinä Jumalalle annetaan se, mikä hänelle kuuluu. Juuri tämän takia kristitty katsoo tulevaan todellisuuteen, Jumalan todellisuuteen: eläkseen täyttä elämää – jalat tukevasti maassa – ja vastatakseen rohkeasti lukemattomiin uusiin haasteisiin.

Näinä päivinä olemme nähneet tämän toteutuvan piispainsynodin erityisessä yleiskokouksessa – ”synodi” tarkoittaa ”yhdessä kulkemista”. Ja todellakin, paimenet ja maallikot maailman kaikista osista ovat tuoneet tänne Roomaan paikalliskirkkojensa äänen auttaakseen tämän päivän perheitä kulkemaan evankeliumin tietä pitkin, katse kiinnitettynä Jeesukseen. Tämä on ollut suuri kokemus: Synodin aikana olemme eläneet todeksi synodaalisuutta ja kollegiaalisuutta; olemme tunteneet Pyhän Hengen voiman ohjaamassa ja uudistamassa kirkkoa, joka on kutsuttu viipymättä huolehtimaan vuotavista haavoista ja sytyttämään toivon kipinän toivonsa menettäneille ihmisille.

Tämän synodin lahjasta ja sen kaikille tarjoamasta rakentavasta hengestä sanomme apostoli Paavalin kanssa: ”Me kiitämme aina Jumalaa teistä kaikista, kun muistamme teitä rukouksissamme” (1. Tess. 1:2). Ja Pyhä Henki, joka näinä työntäyteisinä päivinä on antanut meille kyvyn työskennellä anteliaasti, aidon vapauden ja nöyrän luovuuden hengessä, seuratkoon vielä tätä matkaa, joka – kirkoissa kaikkialla maailmassa valmistaa meitä piispainsynodin seuraavaan varsinaiseen yleiskokoukseen lokakuussa 2015. Me olemme istuttaneet ja jatkamme istuttamista kärsivällisesti ja kestävästi, varmoina siitä, että Herra itse antaa kasvun sille, minkä me olemme istuttaneet (vrt. 1. Kor. 3:6).

Tänä päivänä, jolloin julistetaan autuaaksi paavi Paavali Vi, ajattelen sanoja, joita hän käytti perustaessaan piispainsynodin: ”huolellisesti tarkastellen aikojen merkkejä me pyrimme sopeuttamaan teitä ja keinoja … aikamme kasvaneita tarpeita ja yhteiskunnan muuttuneita olosuhteita varten” (apostolinen kirje *motu proprio Apostolica sollicitudo*).

Tämän suuren paavin, rohkean kristityn ja väsymättömän apostolin osalta emme pysty Jumalan edessä muuta kuin sanomaan yhden sanan, joka on samalla sekä yksinkertainen että vilpitön: Kiitos! Kiitos, rakas ja rakastettu paavimme Paavali VI! Kiitos siitä nöyrästä ja profeetallisesta todistuksestasi, jonka annoit rakkaudesta Kristukseen ja hänen kirkkoonsa!

Henkilökohtaisissa muistiinpanoissaan kirkolliskokouksen suuri ohjaaja kirjoitti kokouksen viimeistä istuntoa seuranneena päivänä näin: ”Ehkä Herra on kutsunut minut tähän palvelutehtävään ja tukenut minua siinä, ei kuitenkaan siksi, että olisin erityisen sopiva siihen tai että voisin hallita ja pelastaa kirkon sen nykyisistä vaikeuksista, vaan siksi, että voisin kärsiä jotakin kirkon hyväksi ja että tulisi selväksi, että hän, eikä kukaan muu, ohjaa kirkkoa ja pelastaa sen” (P. Macchi, *Paolo VI nella sua parola*, Brescia, 2001, pp. 120-121). Tässä nöyryydessä loistaa autuaan Paavali VI:n suuruus: yhteiskunnan maallistuessa ja muuttuessa vihamieliseksi hän osasi kaukonäköisesti ja viisaasti – ja välillä myös aivan yksinään – pitää kiinni Pietarin laivan ruorista, menettämättä koskaan iloaan ja luottamustaan Herraan.

Paavali VI osasi todella antaa ”Jumalalle mikä Jumalalle kuuluu”. Hän omisti koko elämänsä ”pyhälle, juhlalliselle ja vakavalle tehtävälle jatkaa Kristuksen lähetystehtävää historiassa ja levittää sitä koko maailmaan” (Saarnasta kruunajaisriitissä. *Insegnamenti* I, (1963), 26.) rakastaen kirkkoa ja ohjaten sitä olemaan ”samaan aikaan kaikkien ihmisten rakastava äiti ja pelastuksen jakajatar” (kiertokirje *Ecclesiam Suam*, johdanto).

Paavi Franciscus

Artikkeleita

Piispainsynodin teemana oli perhe

Loppuraportti

Vuoden 2014 piispainsynodin erityinen yleiskokous pidettiin Vatikaanissa 5.-19. lokakuuta. Synodin teemana oli ”Pastoraalisia haasteita perheelle evankelioimisen kontekstissa”. Reilut parisataa synodin osallistujaa toi esiin näkemyksiään ja kokemuksiaan eri puolilta maailmaa ja kahden viikon työskentelyn päätteeksi synodin isät esittelivät loppuraportin, jonka he sitten jättivät valmisteluasiakirjaksi vuoden kuluttua samoihin aikoihin kokoontuvaa piispainsynodin varsinaista yleiskokousta varten.

Loppuraportti jakaantuu johdannon (kohdat 1-4) ja johtopäätösten (62) välissä kolmeen osaan. *Ensimmäinen osa* (5-11) keskittyy ”kuuntelemaan” perheiden todellisuutta: kontekstia ja haasteita. *Toinen osa* (12-28) kääntää katseen Kristukseen ja Jumalan opetukseen perheestä sekä avioliiton purkamattomuuteen. Siinä pohditaan myös perheideaalin kauneutta ja toisaalta armeliaisuutta ”haavoittuneita” perheitä kohtaan. *Kolmannessa osassa* (29-61) keskitytään pastoraalisiin näkökulmiin.

Viimeksi mainittujen joukossa pohditaan, miten perheen evankeliumia voi julistaa tänä päivänä erilaisissa tilanteissa, miten avioliittoon valmistautuvia pitäisi ohjata ja tukea myös ensimmäisten avioliittovuosien aikana, miten huolehditaan siviiliavioliitossa tai avoliitossa elävistä, eronneista ja yksinhuoltajista, uudelleennaivioituneista, homoseksuaaleista. Pohditaan myös elämän jatkamista ja alhaisen syntyvyyden aiheuttamia haasteita sekä koulutuksen ja perheen tehtävää evankelioimisessa.

Loppuraportti ei esitä mitään mullistavaa. Siihen on yhdistetty kirkon kokemukset ja huolenaiheet, pastoraalisia haasteita ja ratkaisuehdotuksia, joita paikalliskirkoissa on tarkoitus tarkastella ja joihin etsitään ratkaisuja ruohonjuuritason kokemusten kautta.

Paavin kiitos ja vakuutus

Seurattuaan synodin työskentelyä paavi Franciscus totesi sen päätteeksi sydämensä olevan täynnä arvostusta ja kiitollisuutta Jumalaa kohtaan. ”Voin iloisena sanoa, että – kollegiaalisuuden ja synodaalisuuden hengessä – me olemme todella saaneet kokea ’synodin’, solidaarisuuden polun, ’yhteisen matkanteon’.”

”Tässä ’matkanteossa’ on ollut niin kuin kaikessa matkustamisessa nopeita osuuksia, aivan kuin haluttaisiin voittaa aikaa ja päästä maaliin mahdollisimman nopeasti. On ollut myös väsymyksen hetkiä, jolloin halutaan sanoa: nyt riittää. Ja on ollut hetkiä täynnä innostusta ja kiihkoa.”

Pyhä isä muistutti myös siitä, että koska kysymys on ihmisten matkanteosta, kaiken positiivisen lisäksi tulee myös epätoivon hetkiä, kireyttä ja kiusauksia. Näistä hän luetteli muutamia:

Kuva Cristian Gennari / SIR

”Yksi on vihamielisen joustamattomuuden kiusaus, eli se, että ei anneta yllätysten Jumalan (hengen) yllättää vaan tahdotaan sulkeutua kirjoitettuun sanaan (kirjaimeen), lain sisälle, sen varmuuden sisälle, jonka tunnemme, ei sen, mitä meidän vielä pitäisi oppia ja saavuttaa. Jeesuksen ajoista alkaen tämä on ollut kiihkoilijoitten, tunnollisten, huomaavaisten sekä niiden kiusaus, joita tänään kutsutaan ’traditionalisteiksi’, samoin kuin älymystön kiusaus.

”Sitten on hajottavan hyväntahtoisuuden *(buonismo)* kiusaus, joka petollisen armeliaisuuden nimissä sitoo haavat

> ***”..me olemme todella saaneet kokea ’synodin’, solidaarisuuden polun, ’yhteisen matkanteon’.”***

parantamatta ja hoitamatta niitä ensin. Se hoitaa oireita mutta ei syitä ja juuria. Se on ’hyvää tahtovien’, pelokkaiden ja myös niin sanottujen ”edistyksellisten ja liberaalien” kiusaus.

”Sitten on kiusaus muuttaa kivi leiväksi, jotta saisi katkaistua pitkän, raskaan ja tuskallisen paaston (vrt. Luuk. 4:1-4), mutta myös leipä kiveksi ja heittää se syntisiä, heikkoja ja sairaita kohti (vrt. Joh. 8:7) tehden se sietämättömäksi taakaksi (vrt. Luuk. 11:46).

”On myös kiusaus tulla alas ristiltä, miellyttää ihmisiä eikä pysyä siellä täytämässä Isän tahtoa. Se on kumartamista maailman hengelle sen sijaan, että puhdistettaisiin sitä ja käännettäisiin sitä kohti Jumalan Henkeä.

”On myös kiusaus laiminlyödä uskon talletusta *(depositum fidei)*, kun pidetään itseä sen omistajina tai isäntinä eikä hoitajina, tai toisaalta kiusaus laiminlyödä todellisuutta käyttämällä huoliteltua tai tasoittavaa kieltä, minkä seurauksena sanotaan paljon eikä yhtään mitään! Näitä kutsutaan ’bysanttilaisuuksiksi’, luulen.”

Mutta paavin mukaan tätä kaikkea tarvitaan:

”Henkilökohtaisesti olisin hyvin huolissani ja surullinen, jos näitä kiusauksia ja eläviä keskusteluita ei olisi ollut, jos ei olisi ollut tätä henkien liikettä, joksi pyhä Ignatius sitä kutsui, vaan jos kaikki olisivat olleet samaa mieltä tai vaienneet väärään ja mykkään rauhaan. Sen sijaan olen nähnyt ja kuullut – iloiten ja arvostaen – keskusteluja ja puheenvuoroja täynnä uskoa, sielunhoidon ja opin intoa, viisautta, suoruutta, rohkeutta ja vilpittömyyttä. Ja minusta on tuntunut, että silmiemme eteen asetettiin kirkon, perheiden hyvä ja *’suprema lex’* (ylin laki): *’salus animarum’* (sielujen pelastus) (vrt. CIC 1752). Tämän olemme tehneet aina – sen olemme sanoneet täällä kokoussalissa – asettamatta kyseenalaiseksi avioliiton sakramentin perustotuuksia: purkamattomuutta, ykseyttä, uskollisuutta ja hedelmällisyyttä eli avoimuutta elämälle.”

Eteenpäin

Perhettä koskeva piispainsynodi on nyt päättynyt ja katseet kääntyvät eteenpäin. Synodin loppuraportti toimii jatkokeskustelujen pohjana ja antaa mahdollisuuden valmistautua ensi vuoden suureen tapahtumaan, 4.-25.10.2015 kokoontuvaan piispainsynodin varsinaiseen yleiskokoukseen, jonka teemana on edelleen perhe, tosin nyt otsikolla ”Perheen kutsumus ja tehtävä kirkossa ja nykymaailmassa”. Tässä välissä ehditään perheteemaa käsitellä myös järjestyksessään toisessa pohjoismaisessa katolisessa perhekonferenssissa Kööpenhaminassa 1.-3.5.2015.

KATT/VIS/CNS

Kätevä tietopaketti piispainsynodista:
http://www.usccb.org/issues-and-action/marriage-and-family/2014-2015-synods-of-bishops-on-the-family.cfm

English-language Catechism for Adults

Would you like to become more familiar with the basic teaching of the Catechism of the Catholic Church? A study group of English-speaking people meets twice a month at the **Studium Catholicum, Ritarikatu 3 b A 4, Helsinki.** The study group is open to all those who are interested.

The next English Catechisms will be on
- **Monday November 17th at 18.30 (on fourth floor)**
- **Monday December 1st at 18.30**
- **Monday December 15th at 18.30 (on fourth floor).**

For following dates please consult: www.studium.fi/en/activitie

Contact person: **Diana Kaley**, 040-7235703, diana.kaley@studium.fi. Moderator of the group: fr. **Antoine Lévy, OP.**

Artikkeleita

Synodista tehtiin draamaa

Myös suomalaiset mediat seurasivat, ainakin jonkin verran, piispainsynodin tapahtumia nettisivuillaan ja jopa televisiouutisissa. Ikävä kyllä uutisoinnissa oli nähtävissä selkeitä virheitä ja epäilemättä myös asenteellisuutta.

Kuva Cristian Gennari / SIR

Piispainsynodin päätösmessussa 19.10. paavi Franciscus julisti autuaaksi paavi Paavali VI:n. Messuun osallistui myös emerituspaavi Benedictus XVI.

Ei kirkolliskokous vaan piispainsynodi

Uutisissa puhuttiin välillä virheellisesti jopa "kirkolliskokouksesta". Oikeita kirkolliskokouksia (*concilium*) on koko katolisen kirkon historiassa ollut kuitenkin vain 21. Ensimmäinen niistä oli Nikean ensimmäinen kirkolliskokous vuonna 325 jKr, viimeisin kirkolliskokous puolestaan pidettiin Vatikaanissa pyhän paavi Johannes XXIII:n koollekutsumana vuosina 1962-1965. Kirkolliskokouksiin osallistuu tuhansia piispoja ja laaja edustus muista kirkkokunnista.

Nyt Vatikaanissa koolla oli kuitenkin paavin kutsuma piispainsynodin erityinen yleiskokous, jossa osallistujia oli vain jonkin verran yli 200. Kirkolliskokoukset kestävät jopa useita vuosia, piispainsynodien yleiskokoukset pari viikkoa. Kirkolliskokousten merkitys kirkon elämässä ja kirkkolaivan navigoinnissa on suuri ja niillä on paljon opillistakin vaikutusvaltaa, kun taas piispainsynodeja voidaan pitää ennen kaikkea paavin laajana, kollegiaalisena neuvonantoelimenä.

Piispainsynodi on paavi Paavali VI:n vuonna 1965 perustama katolisen kirkon instituutio, jonka tarkoituksena on "pitää elävänä sitä kollegiaalisuuden henkeä, jota [Vatikaanin II] kirkolliskokouksen kokemukset olivat synnyttäneet". Piispainsynodilla on oma, Rooman kuuriasta riippumaton pääsihteeristönsä ja sillä on kolmenlaisia kokoontumisia: varsinaisia yleiskokouksia, erityisiä yleiskokouksia ja erityiskokouksia. Tällaisia kokouksia on piispainsynodin perustamisen jälkeen pidetty, juuri päättynyt mukaanlukien, yhteensä 26, siis suurin piirtein joka toinen vuosi. Varsinaisia yleiskokouksia näistä on ollut puolet. Seuraava sellainen on luvassa jo ensi vuoden lokakuussa.

Kirkollinen päätöksenteko ei ole politiikkaa

Uutisissa suhtauduttiin synodin työskentelyprosessiin kuin johonkin poliittiseen trilleriin. Kirkossa ja erityisesti piispallisessa kollegiaalisuudessa ei toimita niin. Ei ole oikeistoa ja vasemmistoa, konservatiiveja ja liberaaleja, ainakaan siinä merkityksessä, mikä näillä sanoilla poliittisessa kielenkäytössä on. Kirkon oppi on annettu, eikä sen oikea tulkinta minään ajanjaksona muuta sen olennaista sisältöä.

Toisaalta on selvää, että pastoraalisissa kysymyksissä voi olla ja onkin näkemyseroja, koska samaakin aihetta koskevat ajankohtaiset ongelmat voivat olla hyvinkin kaukana toisistaan eri puolilla maailmaa – ajatelkaamme vaikka perheinstituution ongelmien luonnetta länsimaissa tai kehitysmaissa. Ja jokaisella paimenella on niihin luonnollisesti oma lähestymistapansa ja ratkaisuehdotuksensa.

Synodin tarkoitus on käydä avointa keskustelua jostakin aiheesta – tällä kertaa perheestä – ja antaa piispojen pohdiskelujen tulokset paaville, jotta tämä voisi hyödyntää niitä omassa tehtävässään koko kirkon ylimpänä paimenena. Siksi synodin varsinainen aikaansaannos on se, miten paavi sen keskusteluja ja loppuraporttia tulkitsee. Normaalisti tämä tulkinta näkyy paavin kirjoittamassa synodinjälkeisessä apostolisessa kehotuskirjeessä, joka ei yleensä kuitenkaan toista kaikkea synodissa sanottua, vaan vain sen, mihin paavi haluaa kiinnittää erityistä huomiota.

Tällä kertaa voi kyllä käydä niin, ettei paavin kehotuskirjettä tulekaan. Saman perhe-teeman käsittely jatkuu ensi vuonna piispainsynodin varsinaisessa yleiskokouksessa, jota äsken päättynyt synodi lähinnä vain pohjusti. Voidaan perustellusti olettaa, että paavi haluaa keskustelun vielä jatkuvan paikalliskirkoissa ja ottaa itse kantaa vasta ensi vuoden ison synodin jälkeen.

Paavi Franciscus on osoittanut pontifikaattinsa aikana jo useasti, ettei hän pelkää nostaa esiin vaikeitakaan asioita. Hän haluaa kaikkien näkökantojen tulevan esille, jotta keskustelu olisi hedelmällinen ja mahdolliset johtopäätökset olisivat hyvin perusteltuja. Tästä on kuitenkin turha yrittää lukea mitään sen enempää.

Miten viesti välittyy?

On myönnettävä, että synodin viestinnässä on parantamisen varaa, niin Roomassa kuin myös hiippakunnissa eri puolilla maailmaa. Median suurin kiinnostus ja kohu kohdistui synodin alkuvaiheen puheenvuoroista tehtyyn yhteenvetoon, niin sanottuun väliraporttiin, vaikka sitä ei missään tapauksessa voi pitää katolisten piispojen varauksettomana mielipiteenä tai kirkon opetuksen autenttisena ilmaisuna. Julkaistu väliraportti kieltämättä toi esiin joitakin radikaaleja ajatuksia, esimerkiksi siinä, mitä siinä sanottiin kirkon suhtautumisesta uudelleenavioituneihin eronneisiin tai samaa sukupuolta olevien parisuhteisiin.

Mutta väliraportti oli lopultakin tarkoitettu vain seuraavan synodiviikon jatkotyöskentelyä varten. Sen tehtävä oli nostaa esiin teemoja ja ajatuksia, ei lopullisia totuuksia. Niinpä kaikki se teemojen syventäminen ja katolisen uskon perustelujen muotoileminen, mitä väliraportista uutisoimisen jälkeen tapahtui ja mitä synodin varsinaiseen loppuraporttiin kirjattiin, otettiin sitten vastaan jonkinlaisena takaiskuna: uudet ideat eivät menneetkään läpi. "Konservatiiviset piispat saivat vesitettyä asiakirjan", kirjoitettiin jossakin; paavin edistyksellinen linja kärsi takaiskun, väitettiin jossakin muualla.

Voidaan kysyä, olisiko median tyrmistys ollut yhtä suurta, mikäli väliraporttia ei olisi julkaistu, vaan se olisi vain jätetty synodin pienryhmätyöskentelyn materiaaliksi, joksi se oli tarkoitettukin, ja ensimmäinen medialle annettu teksti olisi ollut synodin virallinen loppuraportti.

Mitä paavi tahtoo?

Yritys tulkita piispojen tai paavin sanoja ei yleensä johda mihinkään. Mahdollisten taustavaikuttimien etsiminen ja spekulointi on turhaa.

Pyhä isä on osoittanut olevansa valmis kohtaamaan kaikenlaisia ihmisiä, olivatpa he minkälaisessa elämäntilanteessa tahansa, ja osoittamaan heille rakkautta ja myötätuntoa. Niinhän Jeesuskin teki! Mutta millä perusteella voitaisiin paavin tekoja tulkita niin, ettei hän enää olisi valmis kutsumaan syntiä synniksi?

Paavi opettaa ja ohjaa koko uskovien laumaa ensisijaisesti oman esimerkkinsä, omien sanojensa ja tekojensa kautta ja harjoittaa opetusvirkaansa järeämmässä mielessä vain harvoin. Siksi olennaista on kuulla, mitä paavi todella sanoo, eikä sitä, mitä muut kuvittelevat hänen tarkoittavan yksittäisillä (monesti asiayhteydestään erotetuilla) sanoillaan tai teoillaan.

"Mitä paavi tahtoo?", kysytään, ja joskus siihen saadaan mitä kummallisimpia vastauksia. Uskoisin, että vastaus on kuitenkin aika helppo: Paavi Franciscus, niin kuin niin monet muutkin hyvät paimenet, tahtoo ennen kaikkea palvella Jumalaa ja kirkkoa siinä tehtävässä, johon hänet on kutsuttu – julistamaan evankeliumia, välittämään Jumalan rakkautta ja johtamaan sieluja pelastukseen.

Tämä kaikki tapahtuu kirkon opetuksen ja opetusviran puitteissa, paavin ja hänen kanssaan yhteydessä olevien piispojen opetus- ja paimenviran turvallisessa huomassa.

Marko Tervaportti

Kirjat

Nöyrä johtaja – Benedictus XVI

Paavi Benedictus XVI (Joseph Ratzinger) siirtyi sivuun tehtyään pitkän elämäntyön katolisen kirkon piirissä. Persoonana hän tekee vaikutuksen elämäntarinallaan ja nöyrällä asenteellaan. Fides julkaisee ohessa Etsijä-lehden aikaisemman päätoimittajan (2012-2013) Samuel Salovuoren katsauksen paavi Benedictuksesta tehtyyn haastattelukirjaan, joka vastikään on ilmestynyt myös suomeksi.

Älykkö ja professori

Saksalaisen journalistin Peter Seewaldin kirja *"Light of the World – The Pope, the Church, and the signs of Times" (Maailman valo – Paavi, kirkko ja ajan merkit)* on toteutettu mielenkiintoisella tavalla. Kirja rakentuu suoraan litteroiduista haastatteluista, jotka paavi Benedictus antoi Seewaldille heinäkuussa 2010. Seewald sai haastatella Benedictusta tunnin kerrallaan kuutena päivänä peräkkäin paavin kesäasunnossa Italiassa. Kirjan esipuheen mukaan paavi halusi korjata vain muutaman yksityiskohdan litteroidusta haastattelusta. Lukija saa siis mahdollisuuden istahtaa pöydän ääreen Seewaldin ja Benedictuksen kanssa, kuuntelemaan näiden keskustelua tukahduttavan kuumassa Italian helteessä.

Benedictuksen puhetta on miellyttävä kuunnella. Hän tulee persoonana eläväksi pelkän puheensa kautta. On helppo nähdä Benedictus puhumassa juuri kuten Seewald hänet esipuheessaan kuvaa. Tarkkaavaisena, älykkäänä ja nöyränä. Hän puhuu rohkeasti omasta elämästään ja paaviudestaan, eikä väistele kysymyksiä. Tämä ei ole poliitikon haastattelu.

Kardinaali Joseph Ratzinger ei toivonut tulevansa paaviksi. Hän oli elätellyt toiveita eläkepäivistä, jolloin hänellä olisi ollut enemmän aikaa rakkaalle harrastukselleen, kirjoille. Persoonana hän on ollut aina älykkö, josta tuli ensin professori ja sitten Uskonopin kongregaation prefekti. Ratzinger koki aina teologian professuurin kutsumuksekseen, eikä hän edes toivonut tulevansa piispaksi, kongregaation johtajaksi tai paaviksi. Hänen ensimmäinen reaktionsa oli järkytys, kun kävi ilmi että hänestä tulisi paavi.

Benedictuksen elämänkaari kuvaa hienosti myös kristillisen palvelemisen ideaa. Hän halusi tulla papiksi, jotta voisi palvella. Myöhemmin häntä kuitenkin tarvittiin paikoissa, joihin hän ei itse halunnut mennä. Benedictus toteaa, että hän ei voinut muuta kuin laskea itsensä Jumalan haltuun. Jos Jumala haluaa minun ryhtyvän paaviksi, niin hän on myös kanssani siinä tehtävässä.

Ehkä Benedictus oli siksi niin sopiva paaviksi. Hän ymmärsi, että paavi on Kristuksen palvelijoiden palvelija. Se on palveluvirka, jota tehdään muiden hyväksi. Benedictus sanoo, että paavina hänestä edellytetään tehtäviä, joihin hän ei ilman Jumalaa pysty. Paavin virassa tulleet aikaansaannokset ovat tapahtuneet Jumalan armon välityksellä eivätkä Joseph Ratzingerin toimesta.

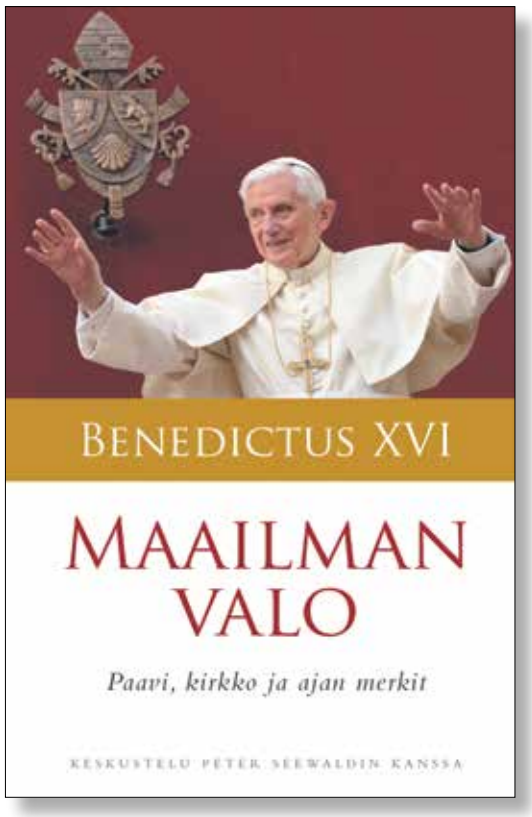

Erehtymätön paavi?

Tällainen kuva paavista ei ole monille tuttu: Paavilla ei ole valtaa, vaan paavin mukaan hän on "täysin ilman valtaa". Seewald uskaltaa kysyä ne kysymykset, jotka varmasti monelle tulevat mieleen. Eikö paavin sanota olevan erehtymätön ja Kristuksen sijainen maan päällä? Paavinhan väitetään puhuvan Kristuksen puolesta.

Benedictuksen mukaan paavi ei ole erehtymätön. Hän erehtyy henkilökohtaisessa elämässään kuten me muut. Erehtymättömyyden käsite nousi esille, kun kirkon piirissä pohdittiin, onko sillä kiistatilanteissa ylintä päättävää tahoa. Paavi ei voi tehdä päätöksiään mielivaltaisesti, vaan tradition ja tiettyjen olosuhteiden puitteissa. Paavi ei esitä tällöin omaa henkilökohtaista mielipidettään, vaan hän puhuu Kristuksen edustajana. Hän edustaa Kristusta maan päällä samalla tavalla kuin jokainen evankelioiva pappi.

Paaviuteen liittyy paljon mahtipontista retoriikkaa, jota on kertynyt sen ympärille vuosisatojen varrelta. Benedictus kuitenkin selkeästi vierastaa sitä. Ajatus paavista Kristuksen sijaisena saa ymmärrettävän selityksen, vaikka se kuulostaa aluksi liioittelevalta. Kristus jätti Sanansa kirkon haltuun, jolloin kirkon tehtävä on elää sitä todeksi ja levittää sitä. Kun paavi puhuu tämän Sanan eikä itsensä puolesta, niin hän edustaa Kristusta ja hänen Sanaansa maan päällä. Historian saatossa tässä on myös epäonnistuttu, kun paavit ovat käyttäneet tehtäväänsä omien päämääriensä ajamiseen.

Ilmaisulla on myös historiallinen ulottuvuutensa. Paavi eli Rooman piispa oli ihminen, joka oli valmis kärsimään marttyyrikuoleman alkukirkon aikana. Tämä oli tavallaan verrattavissa Kristukseen, joka kuoli kirkkonsa – kaikkien kristittyjen – puolesta.

Paaviuden merkitys on kirkon ykseydessä. Katolisen kirkon katekismus sanoo paavin olevan "piispojen että uskovien suuren joukon ykseyden pysyvä ja näkyvä alku ja perustus". Benedictuksen mukaan kaikki kysymykset eivät voi säilyä avoimina. Kirkko tarvitsee päätöksiä ja selkeitä linjanvetoja, jolloin kirkko määrittelee, mihin se uskoo.

Kaikki eivät näe tätä ihanteellisena ratkaisuna. Ehkä johtajien kammo on johtanut protestantismissa siihen, että ykseyttä on vaikea löytää. Luterilainen kirkko on käymistilassa, jossa sekä liberaalit että konservatiivit vaativat kirkolta selkeää kannanottamista. Osa haluaa palata juurille, osa haluaa tuoda uskon tähän päivään. Herätysliikkeet ovat määrittäneet kantansa joihinkin ajankohtaisiin eettisiin kysymyksiin, mutta niillä ei ole tunnustuskirjoja tai kattavia opillisia esityksiä. Käytännössä opetus vaihtelee seurakunnasta toiseen, kun mitään tarkkaa yhteistä linjaa ei ole.

Relativismin diktatuuri

Pitkän elämäntyön tehneellä Joseph Ratzingerilla on jotain sanottavaa meille tuleville sukupolville. Jäähyväissanat on luettavissa jo kolme vuotta sitten kirjoitetusta kirjasta. Haastatteluhetkellä yli kahdeksankymppinen kirkon johtaja tajuaa, että kuljettu matka alkaa olla loppupuolella. Kuin tulevaa ennakoiden hän toteaa, että paavi voi myös siirtyä sivuun jo ennen kuolemaansa.

Meidän tuleva haasteemme on nykyyhteiskunnan tila, jota Ratzinger kutsuu relativismin diktatuuriksi. Sanaan "totuus" on jouduttu pettymään niin monta kertaa, että se on jo hylätty. Sen nojalla on oikeutettu hirveitä tekoja tai sen on pitänyt olla viimeistä piirtoa vaille löydetty. Kun pettymys on seurannut toistaan, niin kyynisyys on ottanut sen paikan. Relativismin diktatuuri merkitsee sitä, että yhteistä totuutta ei ole, vaan jokaisella on oma totuutensa ja näkökulmansa.

Tämä johtuu paljolti myös hengellisestä rappeutumisesta. Ihminen on hylännyt Jumalan kiintopisteenä ja asettanut itsensä hyvän määrittelijäksi. Länsimainen käsitys järjestä hyväksyy todellisuudesta vain sen puolen, mitä se pystyy hallitsemaan. Kaikkea ihmisen käsityskyvyn ylittävää pidetään epätodellisena. Jumalan kohtaaminen on tullut vaikeammaksi, koska se pakottaa ihmisen tunnustamaan, ettei hän ole itselleen jumala.

Ihminen ei ole pystynyt paikkaamaan Jumalan jättämää aukkoa, vaikka puhtaasti järkeen ja ihmiseen itseensä perustuvaa moraalia on etsitty kiihkeästi. Kirkon tehtävä on vastata tähän yhdistämällä järki ja usko. Tämän teeman puolesta Ratzinger on puhunut väsymättömästi. Me emme voi vain uskoa, vaan kristilliseen uskoon kuuluu olemuksellisesti myös järjellä elettävä osa.

Ratzingerin mukaan nyt tarvitaan teologiaa, joka pystyy konkreettisesti välittämään Sanan tämän päivän ihmisille. Se on ilmaistava uudella tavalla, niin että se on todellinen osa elämää. Ratzinger tarkentaa oivaltavasti, että meillä ei koskaan ole totuutta, vaan parhaimmillaan totuudella on meidät. Totuudesta puhumme parhaiten silloin, kun myönnämme, että meillä ei sitä ole.

Emerituspaavi

Ratzingerista tuli emerituspaavi 28. helmikuuta 2013. Jotkut pitivät häntä yhtenä historian merkittävimmistä paaveista. Toiset näkivät hänet vanhoillisena opin puolustajana. Osalle jäi mieleen seksuaalisesta hyväksikäytöstä noussut skandaali ja tiukan seksuaalietiikan puolustaminen.

Oli miten oli, Joseph Ratzinger omisti elämänsä uskomilleen asioille. Kirkolle, uskolle ja hyvän edistämiselle maailmassa. Omaa aikaansa paavina hän ei silti halua julkisesti arvioida. Arvioinnin aika on hänen kuolemansa jälkeen, jolloin asioita on helpompi tarkastella etäämmältä. Hän myöntää avoimesti, että virheitä on matkan varrelle mahtunut.

Tätä on nöyryys ja omistautuminen. Joseph Ratzinger jää esimerkkinä kristillisestä elämästä meille kaikille.

Samuel Salovuori

Maallikkodominikaanit järjestävät Katekismuksen opiskelua

Studium Catholicumissa
Ritarikatu 3, III kerr., Kruununhaka

Jatkamme Katekismuksen kolmatta osaa, Elämää Kristuksessa. Vuorossa on seitsemäs ja kahdeksas käsky, sivut 582-598.
Kokoontuminen on lauantaina 29.11.
Kokoontuminen on klo 14 - 15.50.
Lopuksi rukoilemme vesperin.

Kokoontumisissa on mukana joku papeista. Ilmoittautumista ei tarvita. Oma Katekismus mukaan.
Tervetuloa!

Maallikkodominikaanit

Pyhän Haudan ritarit Sloveniassa ja Triesten seudulla

Jerusalemin Pyhän Haudan ritarikunnan jäsenillä on kaksi keskeistä velvollisuutta. Heidän tulee henkilökohtaisessa elämässään kuuliaisina kirkon opetukselle etsiä hengellistä kasvua, ja yhteisönä heidän tulee sekä rukouksin että taloudellisesti tukea Jerusalemin latinalaista patriarkaattia ja sen toimintaa Pyhällä maalla. Ensimmäistä pyrkimystä on Suomen käskynhaltijakunnassa haluttu edistää vuotuisilla yhteisillä pyhiinvaelluksilla ja retreteillä. Vuoden 2014 pyhiinvaellus toteutettiin lokakuun puolivälissä Sloveniaan ja Triesten seudulle.

Pyhä Augustinus kirjoitti siitä pyhittävästä voimasta, jota pyhien reliikkien luona rukoileva saa kokea. Hän tunnusti pyhiinvaellusten oleellisen arvon – mutta hän on myös kirjoittanut, ettemme pääse lähelle Jumalaa matkustamalla vaan rakastamalla. Häntä, joka on kaikkialla läsnä ja kaikkialla täydellisesti, emme lähesty jaloin vaan sydämellämme.

Kun kirjoitan yhteisestä pyhiinvaelluksestamme, kerron paikoista, jotka kantavat kiehtovaa kristillistä historiaa. Toivon kuitenkin, että osaisin välittää edes jotakin vaelluksemme annista sydämille.

Slovenia

Lensimme Ljubljanaan. Slovenia on kaunis maa, jossa asukkaita on runsas kaksi miljoonaa ja heistä suurin osa katolilaisia. Joka pikku kylällä näytti olevan oma kirkko.

Nykyisen Slovenian alueet kuuluivat aikanaan Rooman valtakuntaan, ja kristinusko levisi sinne 200-luvulla. Pakanalliset slaaviheimot valloittivat seudun 590-luvulla, ja uudelleenkristillistäminen alkoi toistasataa vuotta myöhemmin nykyisen Itävallan alueelta. Itävallan Maria Saal, jossa kävimme Ljubljanasta käsin, oli keskus, josta sitten Neitsyt Marian kunnioitus levisi etelään, ja nykyisin Sloveniassa on satoja mariaanisia pyhäkköjä.

Ljubljanassa saimme yhdessä paikallisen Pyhän Haudan käskynhaltijakunnan edustajien kanssa tutustua Pyhän Nikolauksen kauniiseen katedraaliin kirkkoherran opastuksella – hän on ritarikunnan kansleri. Katedraalin moderniin pronssiseen pääoveen on valettu Slovenian historia esikristillisen roomalaisen Emonan kaupungin (nykyisen Ljubljanan) ajoista 1900-lukuun ja kommunismin ajan verilöylyyn. Toisessa ovessa on kuvattuna 1900-luvun arkkipiispat Kristuksen ristiltä otetun ruumiin äärellä; nämä piispat, jotka kärsivät kommunistihallinnon aikana, saivat Kristukselta voiman kantaa kuormaansa horjumatta. Pääsimme myös ystävällisen sisaren opastamina tutustumaan pappisseminaarin barokkityyliseen kirjastoon, jonka hyllyissä säilytetään seitsemäätuhatta vanhaa ja korvaamattoman arvokasta teosta.

Pienessä Brezjen kylässä noin 60 km Ljubljanasta luoteeseen sijaitsee sloveenien oma keskeinen pyhiinvaelluskohde. Paikalla on ollut 1400-luvulta alkaen pyhälle Vitukselle pyhitetty kappeli – pyhä Vitus kuului Keski-Euroopassa suosittuihin ”neljääntoista pyhään auttajaan”, joiden apua pyydettiin erilaisiin sairauksiin ja vaikeuksiin rutosta perhe-elämän ongelmiin. Paikallinen kirkkoherra laajennutti pikku kirkkoa v. 1800 lisäten siihen sivukappelin Neitsyt Marialle, kristittyjen auttajalle. Kirkkoherra oli opiskellut Innsbruckissa ja kiintynyt kaupungin katedraalissa olevaan Lucas Cranach vanhemman maalaamaan Jumalanäidin kuvaan.

Vuosina 1809-1813 Napoleonin joukot pitivät Slovenian pohjoisosaa hallussaan. Paikallinen taiteilija Leopold Layer teki vääriä Ranskan frangeja ja joutui kiinni. Ranskalaiset telkesivät hänet vankilaan, ja hän antoi pyhän lupauksen, että jos hän selviytyisi sieltä hengissä, hän maalaisi Brezjen kirkon kappeliin jäljennöksen Innsbruckin Jumalanäidistä. Hän vapautui ranskalaisten lähdettyä ja piti lupauksensa. Vuonna 1863 hänen maalauksensa luona tapahtui parantumisihme, ja siitä lähtien lukuisia uusia ihmeitä. Pyhiinvaellukset Brezjeen lisääntyivät niin, että v. 1899–1900 paikalle oli tarpeen rakentaa nykyinen suurempi kirkko, joka annettiin viereisen fransiskaaniluostarin veljien hoidettavaksi.

Brezjen uusi kirkko tunnetaan Marian, kristittyjen auttajan pyhäkkönä ja pyhiinvaelluskohteena. Layerin maalauksen Neitsyt Maria ja Jeesus-lapsi ovat saaneet paavin luvalla kultaiset kruunut. Slovenian piispainkokous julisti kirkon kansallispyhäköksi v. 2000.

Saimme osallistua messuun Brezjen kirkossa ja rukoilla ruusukon iloiset salaisuudet Jumalanäidin ihmeitätekevän kuvan edessä.

Koko Slovenian-vierailumme ajan sikäläinen Pyhän Haudan ritarien käskynhaltija Marjana Kos ja muutamat muut jäsenet kulkivat kanssamme yhteisellä pyhiinvaelluksella. Heidän sydämellisyytensä ja vieraanvaraisuutensa oli meille noiden päivien mieliinpainuvin muisto. Yhteiset ateriat ja avoimet ja lämminhenkiset keskustelut rakensivat yhteyttä kahden pienen maan käskynhaltijakuntien välillä. Marjana ystävineen oli mukana myös käydessämme Itävallan

Artikkeleita

puolella Maria Saalissa, mistä ensin kristinusko ja vähän myöhemmin mariaaninen kultti on levinnyt sloveenien asuttamalle alueelle.

Saimme Maria Saalissa tavata ritarikunnan edustajia myös eteläisen Itävallan suurimman kaupungin Klagenfurtin seudulta. Suomalaisten, slovenialaisten ja itävaltalaisten kohtaaminen ei olisi voinut olla iloisempi – koimme yhden matkamme kauniista hetkistä. Itse katedraali, Marian taivaaseenottamisen myöhäisgoottilainen pyhiinvaelluskirkko on rakennettu 1400-luvulla ja uudistettu myöhemmin osittain barokkityyliin. Piispankirkko se ei ole, mutta katedraali-nimitys periytyy jo ensimmäisen tuhatluvun lopulta, paikalla aiemmin olleen romaanisen kirkon ajalta. Keskellä kullattua barokkista alttarirakennelmaa on goottilainen vuonna 1425 veistetty armonpatsas Maria ja lapsi. Legendan mukaan Maria Saalin kirkossa on aiemmin ollut ihmeellisellä tavalla sinne tullut kuva, jonka luokse vaeltaneet ovat kokeneet armon vaikutuksen. Tuo vanha kuva on kadonnut, mutta armon välittyminen on siirtynyt esillä olevalle patsaalle. Sen kohtaaminen on edelleen vaikutin Maria Saaliin suuntautuville pyhiinvaelluksille.

Trieste lähiseutuineen

Ljubljanasta ajoimme Italian puolelle Triesteen, kaupunkiin minne monsignore Marino Trevisini vuosi sitten siirtyi 27 vuoden Suomen-kautensa jälkeen. Isä Marinon tapaaminen oli keskeinen ajatus valmistellessamme tämän vuoden pyhiinvaellusta; tulimme sitten kiitollisina toteamaan, että hänen ideansa ja apunsa matkan suunnittelussa olivat meille arvokkaat. Isä Marino vei meidät hienoihin kohteisiin, joista useimmat meistä eivät tienneet ennalta mitään.

Jälleennäkeminen oli sydämellinen. Saman tien isä Marino johdatti meidät Triesten keskustan ulkopuolelle Muggiaan, mäen harjalla sijaitsevaan Santa

Maria Assuntan kirkkoon, mihin hän oli valmistellut iltamessun. Pieni kirkko on uudistettu 1200-luvulla, mutta sen sisustuksessa on muistoja aiemmasta kirkosta 700-800-luvulta. Kirkon edustalta avautui näkymä yli iltahämärään verhoutuvan Triesten kaupungin ja sataman. Yhdessäolon ilo teki illallisesta messun jälkeen pienen juhlan.

Seuraavana aamuna suuntasimme jonkin matkaa sisämaahan Adrianmeren pohjukasta, Castelmonten mariaaniseen pyhiinvaelluskohteeseen. Isä Marino vietti kanssamme suomenkielisen messun pienessä kappelissa, ja sen jälkeen rukoilimme Angeluksen pääkirkossa, Castelmonten Mustan Madonnan ja Jeesus-lapsen luona. Castelmonten pyhiinvaeltajilla on mahdollisuus täydelliseen aneeseen tavallisten edellytysten täyttyessä: ripittäytyminen, kommuunion vastaanottaminen ja rukous paavin rukousintentioiden puolesta.

Kävelimme messun ja lounaan jälkeen vanhassa Cividalen kaupungissa, jonka alueella Castelmonte on, viivähdimme hetken sen katedraalissa ja katselimme kaupungin halki virtaavaa kirkasvetistä jokea, jossa taimenet leikkivät.

Yksi historiallisesti hienoimmista kohteistamme odotti seuraavana päivänä. Aquileia oli Rooman keisarikunnassa yksi suurimmista kaupungeista. 100-luvulla Marcus Aurelius teki siitä valtakunnan tärkeimmän linnoituskaupungin idän ja pohjoisen barbaariheimoja vastaan ja sen asukasluku oli 100 000:n tienoilla.

300-luvulla sinne rakennettiin komea kirkko, itse asiassa kaksikin rinnakkaista kirkkoa ja 400-luvulla niiden vierelle kuusikulmainen kastekappeli. 450-luvulla Attila hunneineen tuhosi Aquileian ja suurin osa asukkaista pakeni, perustaen sitten läheiset Venetsian ja Gradon rannikkokaupungit. Aquileian kahden kirkon lattiamosaiikit ovat säilyneet; jossakin kohdassa näkyy vieläkin hunnien sytyttämän tulipalon aiheuttamaa mustumaa.

Nykyinen Aquileian kirkko on rakennettu 1000-luvulla antiikinaikaisen kirkon paikalle. Kaupunki ei hunnien ja 500-luvulla seuranneen langobardien valloituksen jäljiltä koskaan toipunut lähellekään entistä loistoaan. Kaivauksissa on löytynyt kaupungin muureja, lukuisia patsaita ja muuta antiikin jäämistöä. Aquileia on Unescon maailmanperintökohde.

Saimme isä Marinon ystävän, paikallisen kirkkoherran erinomaisen opastuksen kirkossa ja maanpinnan alaisilla raunioilla. Vanhoissa lattiamosaiikeissa löytyy rikasta kristillistä symboliikkaa, jonka huomaamisessa ja ymmärtämisessä hyvä opas oli kovinkin tarpeen.

Paluumatkalla Triesteen kävimme saarella sijaitsevassa Gradossa ja sen kauniissa katedraalissa.

Vielä on kertomatta isä Marinon omasta kirkosta. Hän on Triesten katedraalin, San Giuston eli Pyhän Justuksen kirkon kirkkoherra. Katedraali sisältää ihmeteltävän määrän historiallisia aarteita. Kirkkorakennuksen ulkoseiniin on muurattu paikalla sijainneen antiikinaikaisen temppelin jäänteitä. Kirkkoa on rakennettu ja laajennettu 400-luvulta lähtien – joitakin osia tuon ajan lattiamosaiikista on jäljellä. Nykyiset sivulaivat olivat aikanaan kaksi kirkkoa, jotka yhdistettiin 1300-luvulla. Toisen sivulaivan katossa on 1100-luvulta oleva kaunis Neitsyt Mariaa ja lasta valtaistuimella kuvaava mosaiikki, toisen katossa mosaiikki, jossa Kristus on paikallisten marttyyrien pyhän Justuksen ja pyhän Servuluksen seurassa.

Kirkon nimikkopyhimys, pyhä Justus oli triesteläinen nuorukainen, joka 300-luvun alussa keisari Diokletianuksen vainossa kärsi marttyyrikuoleman hukutettuna mereen. Hänen ruumiinsa löytyi ihmeellisellä tavalla rannalta; reliikit sijoitettiin myöhemmin katedraalin alttariin.

Pappila on katedraalin vieressä. Isä Marino asuu kahden muun papin kanssa asunnossa, jossa hänellä on oma makuuhuone ja työhuone sekä toisten kanssa yhteinen pieni keittiö. Pappilan edessä on parempia aikoja nähnyt koripallokenttä nuorille. Kentän betonipäällys on halkeillut ja epätasainen, ja isä Marino suunnittelee rapistuneen pelikentän uudistamista rauhalliseksi oleskelupaikaksi seurakunnan perheille - hänelle on jäänyt päälle hänen Helsingin kirkkoherrakaudeltaan hyvin tuntemamme remontointivaihde. Sama ongelma kuin Helsingissä on valitettavasti Triestessäkin: rahapula. Triesten katedraaliseurakunnan väkimäärä on pieni ja kolehti- ja lahjoitustulotkin verraten vähäiset, sillä seurakunnan pinta-alasta suuri osa käsittää puistoa ja katedraalin viereistä linnoitusta ja muuta monumentaalista keskustaa ja vähäisempi osa tavallisten ihmisten koteja. Hankaluuksia on, mutta vaelluksemme yhteisinä hetkinä isä Marinon elämänilo ja into kävivät sydämeen. Hän kertoi viime vuoden syksyn olleen aika raskas, siirto Helsingistä Triesteen ei ollut hänen oma toivomuksensa. Sopeutuminen vei aikansa, mutta nyt hän on asettunut ja tarmoa täynnä, kuten saatoimme iloksemme todeta.

Isä Marino oli järjestänyt meille tapaamisen myös triesteläisten Pyhän Haudan ritarien ja daamien kanssa modernin Pyhän Katariina Sienalaisen kirkon kappelissa. Vietimme yhteistä rukoushetkeä ja sen jälkeen keskustelimme vapaamuotoisesti viereisessä seurakuntakeskuksessa, missä ritarikunnalla on oma kokoushuone. Koimme niin Sloveniassa, Maria Saalissa kuin Triestessä lämpimiä yhteisiä hetkiä paikallisten ritarikunnan jäsenten kanssa. Tapaamisissamme heidän ja isä Marinon kanssa oli sellaista sykähdyttävää kristillistä iloa, joka, oman ryhmämme hyvän yhteishengen lisäksi, teki viikosta kohottavan ja muistettavan.

Verna Paloheimo

Artikkeleita

Tulkaamme sellaisiksi kuin meidät on luotu

Meidän elämämme tarkoitus on ikään kuin korkealle vuorelle kiipeäminen. Korkean vuoriston huipulle pääseminen on aina lumonnut ihmisiä. Sen puolesta he ovat olleet valmiita riskeeraamaan jopa henkensä. Tämä on suuri miehuuskoe, ja sellaisena se herättää kunnioitusta. Mutta sen varsinainen palkinto kiipeilijälle on se uskomattoman kaunis näköala, joka huipulta avautuu hänen silmiensä eteen. Jos hän ylöspäin kiivetessään ei olisi koko ajan pitänyt tätä mielessään, hän ei olisi jaksanut nähdä niin paljon vaivaa vuoren valloittamiseksi. Valitettavasti hän ei voi jäädä huipulle ja rakentaa majaa sinne nauttiakseen näköalasta pidemmän aikaa, niin kuin apostoli Pietari ehdotti Herralle, kun tämä kirkastettiin Taborin vuorella. Elämää on jatkettava. Vuoriston valloittaja laskeutuu alas ainutlaatuisen kokemuksen rikastuttamana.

Sitä vastoin elämän vuoren huipulle pääseminen ei ole vain suoritusta eikä harrastusta, vaan se on ihmisen olemuksen syvin kaipaus ja päämäärä. Tätä varten Jumala on luonut jokaisen ihmisen poikkeuksetta omaksi kuvakseen. Tässä ajassa Jumala vetää rakkaudellaan meitä kaikkia luokseen ja vahvistaa jatkuvasti meidän sydäntemme kaipausta sen mukaan, kuinka me avaudumme elämän koko totuudelle, hyvyydelle ja kauneudelle, siihen asti, kunnes me kerran tulemme perille ja saamme iloita esteittä Jumalan pyhyydestä ja rakkaudesta.

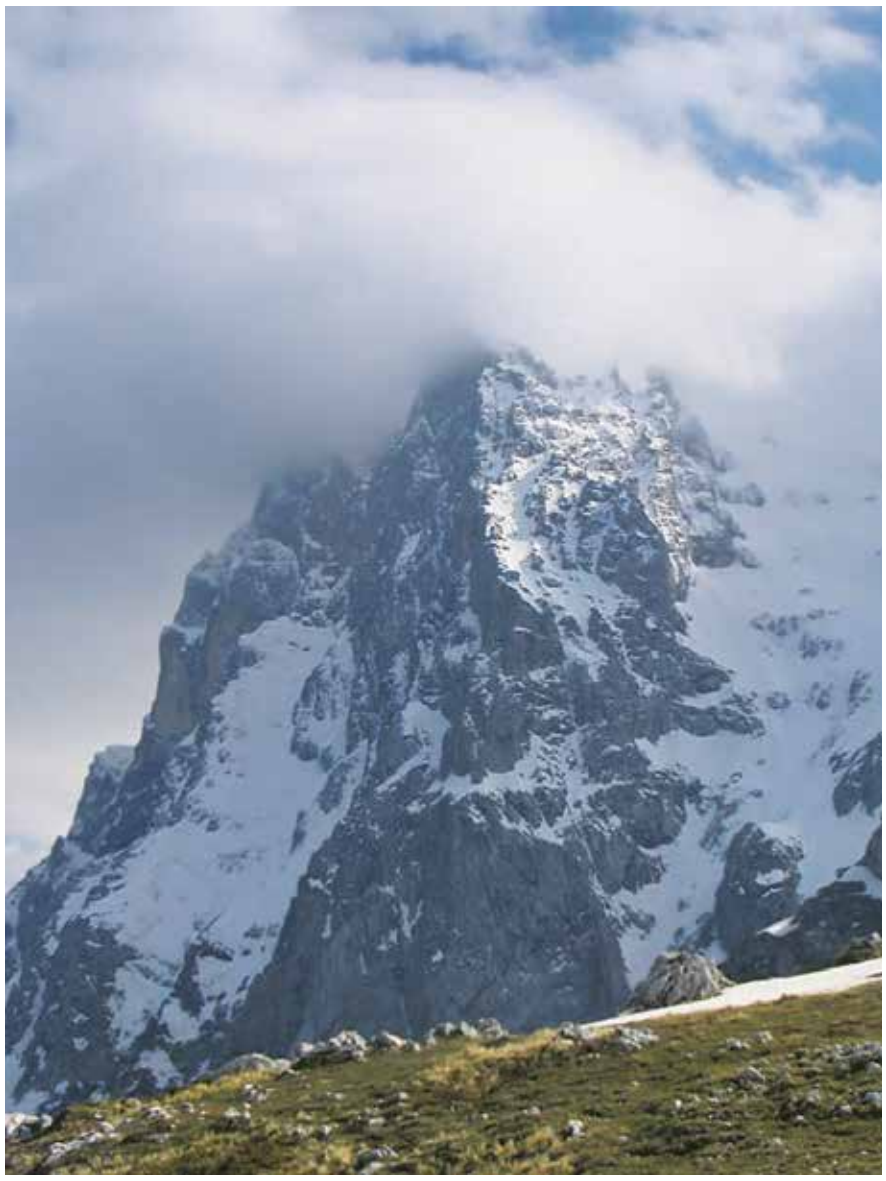

Elämän vuoren huippu

Jo ennen kuin Jumalan Poika tuli ihmiseksi syntymällä maailmaan, pohtivat kreikkalaiset filosofit tätä ihmisessä olevaa syvää kaipausta. Siihen vastaa kolmiosainen pyrkimys.

Ensimmäinen niistä on ihmisen ymmärryksessä kohti absoluuttista totuutta, toinen on ihmisen tahto kohti ikuista hyvyyttä ja kolmas on ihmisen intohimoissa eli ihmisen haluissa ja tunteissa kohti täydellistä kauneutta. Kirkkoisä Augustinus selitti tavallaan tämän sielun elämän kaipauksen näin: ”Ihminen on levoton siihen hetkeen saakka, kunnes hän saa kokea täydellisesti näitä ikuisia siunauksia.”

Me kristityt toivomme kerran pääsevämme tähän täydelliseen onnen tilaan päästessämme elämämme lopussa Jumalan välittömään yhteyteen, jota varten meidät on luotu.

Sen lisäksi meidän on uskottava, että Jumala on yksi kolmessa persoonassa, jotka rakastavat toisiansa äärettömästi. Tämä todellisuus on myös kirkastanut suuresti meidän käsityksemme omasta olemuksestamme Jumalan kuvana niin, että meidät on luotu elämään tiiviissä yhteydessä kolmiyhteisen Jumalan kanssa ja kutsuttu kuvaamaan omissa keskinäisissä suhteissamme Jumalassa olevien eri persoonien välistä rakkautta.

Jumalan kolmiyhteisyys siis selittää myös, mihin meidän ihmisten sosiaalinen olemuksemme perustuu. Sen takia me ihmiset emme ole yksinäisiä saaria valtameressä tai yksin omin neuvoin vuoristoon kiipeilijöitä, vaan kutsutut elämään Jumalan ja toistemme kanssa samassa pyhässä rakkaudessa, joka on Isän, Pojan ja Pyhän Hengen välillä. Samoin meidän ihmisten on tuettava toisiamme niin kuin hyvän perheen jäsenet tekevät. Sillä tavalla Jumalan kasvojen näkeminen on tullut meille mahdolliseksi ja miellyttäväksi elämän päämääräksi.

Elämän vuorelle kiipeämisen taito

Raamatun pyhissä kirjoituksissa Jumalan läheisyyden symboli on mm. vuori. Siinain vuorella Mooses sai kokea Jumalan läsnäolon. Siellä Jumala solmi liiton Israelin kansan kanssa. Taborin vuorella taivaan Isä kirkasti Poikansa. Vapahtaja lähti mielellään vuorille hiljentymään ja rukoilemaan Isäänsä.

On tärkeää aina muistaa, että Jumala vetää ihmisiä luokseen. Me emme voi ylentää itseämme Jumalan korkeuteen. Tunnemme Jumalan vetovoimaa sydämessämme, kun annamme elämässä kokemamme totuuden, hyvyyden ja kauneuden puhutella meitä ja muuttaa meitä päivästä päivään ajallisen elämämme loppuun saakka. Sillä tavalla kirkastuu meidän elämässämme yhä enemmän se Jumalan kuva, joksi meidät on luotu. Päästyämme elämän vuoren huipulle voimme kerran nähdä häpeämättä Jumalan kasvot.

Samalla noustessamme Jumalan vuorelle kannamme vastuuta kanssaihmisistämme. Hekin ovat kutsutut vuoren huipulle, vaikka monilla heistä on toisenlaisia lahjoja ja voimavaroja kuin meillä, mutta jos heillä on hyvä tahto ja jos he kuuntelevat omaatuntoaan ja ottavat vastaan meidän apumme, niin kuin me heidän, pääsemme korkealle.

Tietysti tiellä ylhäälle on myös kaikenlaisia esteitä. Jotkut tienviitat ovat kuluneet tai hävinneet. Polut ovat tulleet kivisiksi ja vaikeakulkuisiksi kaatuneiden puiden takia. Noustessamme ylös etsimme usein kohtia, joista käsin voimme orientoida oikeaan suuntaan, esimerkiksi katsomalla vuoren huippua, mutta aina emme näe sitä, esimerkiksi silloin, kun pilvet peittävät sen.

Kaikkialla löytyy avuliaita oppaita, mutta on erotettava hyvä matkaseura huonosta, hyvät profeetat vääristä, hyvät neuvot pahoista hengistä, jotta meitä ei eksytettäisi. On voitettava pelkoja, kestettävä kiusauksia ja koettelemuksia. On vältettävä virheitä ja kaduttava syntejä ja saatava ne anteeksi. Silloin, kun synnit ovat hämärtäneet meidän Jumalan kuvana olemisemme, tunnemme todella itsemme avuttomiksi ja olemme hukassa.

Meidän oppaamme

Mutta todellisuudessa meillä ei ole hätää, koska armeliaisuudessaan kaiken hyvän antaja, Jumala, on lähettänyt ainoan Poikansa maailmaan ihmiskunnan toiseksi Aadamiksi, elämän parantajaksi ja oppaaksemme. Hän etsii eksyneitä, nostaa kaatuneita ja vetää heidät ylös. Hän osoittaa meille oikean tien, oikotien ylöspäin. Hän on meidän varma uskontiemme kohti elävää Jumalaa totuudessa, pyhyydessä ja rakkaudessa. Hän haluaa liittää kaikki kiipeilijät toisiinsa kirkossaan, jotta toisiaan tukien ja yhteydessä hänen kanssaan he etenisivät koko ajan kohti vuoren huippua.

Saarnassaan paimenten tehtävästä (vrt. Hes. 34:4) sama kirkkoisä, pyhä Augustinus, erotti selvästi heikot ja uupuneet ihmiset hengellisesti sairaista ihmisistä. Hänen mielestään heikot ja uupuneet ovat niitä, joilla näyttää olevan palava into tehdä hyvää, mutta eivät tahdo tai jaksa kestää eteen tulevia vaikeuksia ja kärsimyksiä. Näiden kohdalla on pelättävissä, että he saisivat kimppuunsa kiusauksen lopettaa kiipeämisen ja lähtisivät palaamaan alas.

Toiset, hengellisesti sairastuneet kärsivät jostakin himosta, joka estää heitä etenemästä ylöspäin. Heitä paha himo houkuttelee luopumaan hyvistä teoista ja palaamaan maailmaan, josta he ovat tulleet ja jota he rakastavat enemmän kuin Jumalaa. Heidän sairautensa ikään kuin vie heidän voimansa niin, etteivät he pysty enää kulkemaan eteenpäin. Heikot ja uupuneet tarvitsevat Vapahtajan lohdutusta ja rohkaisua, hänen kirkkonsa läheisyyttä ja hoitoa.

Synneistään ovat sairastuneet taas ne, jotka kärsivät tietystä sisäisestä halvauksesta ja tarvitsevat hengellistä ohjausta ja käyntiä hengellisen lääkärin luona. Ohjausta tarvitaan jotta he paranisivat sisäisesti ja eheytyisivät ja tällöin voisivat jatkaa matkaansa ylöspäin. Tätä varten on kirkossa erityisesti sielunhoitajien palvelutehtävä. *(jatkuu seuraavalla sivulla)*

Artikkeleita

Ihmisen hengellisen elämän kiipeily edellyttää hänen elävän yhteydessä Herransa ja hänen kirkkonsa kanssa ja tarkistavan säännöllisesti elämänsä suuntaa Vapahtajan kanssa, joka on kaiken viisauden, hyvyyden ja rakkauden lähde. Herran valo valaisee elämän polun, helpottaa sen kulkemista jopa kärsimyksen ja vastoinkäymisen hetkillä, koska hän vapauttaa meidät niistä elämän risteistä, jotka voimme tehdä itsellemme tai jotka toiset sälyttävät meidän päällemme mutta jotka eivät ole Herran meille valitsemia ristejä. Hänen antamansa risti on kevyt (Matt. 11:29-30).

Näin ollen kiipeäminen elämän vuorelle on jatkuvaa kääntymistä Vapahtajan puoleen. Silloin hän täydentää meidän ymmärryksemme totuuden lahjalla, meidän tahtomme lujuuden voimalla ja meidän tunteemme itsehillinnän lahjalla. Hän vie meitä suoraan ja turvallisesti Isänsä luokse ja tarvittaessa hän kantaa meitä sylissäänkin. Sillä tavalla meistä tulee sellaisia, jollaisiksi meidät on luotu.

Jeesuksen kaltaisuus

Voimme luottavasti uskoutua Jeesukselle Kristukselle. Hän itse kävi maan päällä läpi kaiken, mikä odottaa jokaista meistä elämämme matkalla kohti taivaan kotimaatamme. Jumalan Poika tuli kaikessa ihmiseksi kaikessa paitsi synnissä. Hän murskasi Isänsä nimessä synnin ja sen viettelijän pään (1. Moos. 3:15). Hän on osoittanut meille ylöspäin vievän oikotien, joka on Jumalan pyyteettömän rakkauden tie. Hän ei vain osoittanut sitä, vaan on myös lahjoittanut meille jumalallisen rakkauden hengen tekemällä meidät osallisiksi omasta hengestään, Pyhästä Hengestä. Hän saattaa kaikkia, jotka uskovat Häneen. Hän yhdistää heidät lujasti itseensä ja toisiinsa kirkossaan, josta on tullut ykseyden ja rauhan sakramentti koko ihmiskunnalle. Hän korjaa Jumalan haavoittuneen kuvan meissä niin hyvin, että meissä jo tässä ajassa voi kirkkaasti tulla näkyviin hänen taivaassa ylennetty ja kirkastettu ihmisyytensä.

Pyhän messun uhrilahjojen edeskannon aikana pappi rukoilee itsekseen, ennen kuin hän kaataa vähän vettä uhrimaljaan, jossa on jo viiniä, seuraavat merkitykselliset sanat: ”Tämän veden ja viinin salaisuuden kautta suotakoon meidän tulla osallisiksi hänen jumaluudestaan, joka hyvyydessään tahtoi omaksua meidän ihmisyytemme.” Se toivomus, jonka tämä rukous ilmaisee, täyttää meidän sydämessämme syvimmän kaipauksen, kun saavutamme elämämme huipun ja saamme nähdä Jumalan kasvot.

Saamme kasvaa elämämme aikana hänen kaltaisuudessaan ja hänen kanssaan ikuisesti iloita Jumalan välittömästä läheisyydestä, Jumalan ikuisesta totuudesta, hyvyydestä ja kauneudesta.

isä Frans Voss SCJ

Tervetuloa kirkkoon -ryhmän tapaaminen:

Kuka oli paavi Johannes Paavali II?

Helsingin alueen Tervetuloa kirkkoon -ryhmän kuukausittainen kokoontuminen oli Studium Catholicumin tiloissa Ritarikadulla sunnuntaina 12. lokakuuta iltapäivällä. Osallistujia oli kolmisenkymmentä molemmista pääkaupunkiseudun seurakunnista.

Kuten aina, kokoontuminen aloitettiin yhteisellä rukouksella, minkä jälkeen kuukauden luennoitsijamme Jan-Peter Paul piti mielenkiintoisen esitelmän edesmenneestä paavistamme Johannes Paavali II:sta. Kuten hän itsekin totesi, ongelmana esitelmän valmistelemisessa ei ollut se, ettei materiaalia olisi löytynyt vaan enemmänkin se, kuinka suuren materiaalimäärän voisi rajata yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Karol Józef Wojtyła syntyi 18. toukokuuta 1920 Wadowicessa Krakovan lähellä perheensä kolmantena lapsena. Vanhemmat olivat hartaita katolilaisia, ja jo lapsuudessaan Karol Wojtyła sai kosketuksen uskonnolliseen elämään ja rukoukseen. Nuoruudessaan hänen elämässään oli kolme rinnakkaista osaa. Yhtenä osana oli opiskelu, ja Wojtyła opiskelikin ahkerasti mm. useita kieliä. Myöhemmin opinnot suuntautuivat pappisuraan valmistautumiseen. Toisena osana olivat harrastukset, ja Wojtyła osallistui aktiivisesti mm. amatöörinäytelmien kirjoittamiseen ja niissä esiintymiseen. Natsi-Saksan miehitettyä Krakovan, kolmanneksi alueeksi nousi raskas työ, sillä Wojtylan käymä yliopisto suljettiin ja myös hänet määrättiin pakkotyöhön Krakovan lähellä sijaitsevaan kivilouhimoon. Opinnot jatkuivat yliopiston sulkemisesta huolimatta salassa.

Karol Wojtyła vihittiin papiksi 1. marraskuuta 1946, minkä jälkeen hänet lähetettiin Roomaan suorittamaan lisäopintoja. Vuonna 1953 Wojtyłasta tuli moraaliteologian ja sosiaalietiikan professori Krakovan pappisseminaariin ja viitisen vuotta myöhemmin hänet vihittiin Krakovan apulaispiispaksi; Krakovan arkkipiispa hänestä tuli 1964. Nimitys kardinaaliksi tehtiin vuonna 1967 ja vuonna 1978 Karol Wojtyła osallistui edeltäjänsä paavi Johannes Paavali I:n valintaan. Koska tämä paavius jäi kovin lyhyeksi, lähes välittömästi koolle kutsuttiin toinen konklaavi, jossa Karol Wojtyła valittiin katolisen kirkon 263. paaviksi 16. lokakuuta 1978. Nimekseen Wojtyła valitsi Johannes Paavali II:n.

Paavina Johannes Paavali II:lle tärkeitä asioita olivat pyhiinvaellukset, rukous, erityisesti ruusukko sekä kirjoittaminen. Hänen kirjallinen tuotantonsa onkin ollut mittavaa ja monet hänen teoksistaan ja julkaisuistaan ovat ahkerasti siteerattuja ja monien katolilaisten lukulistalla. Ensimmäisen pyhiinvaelluksensa Johannes Paavali II teki Assisiin, missä hän vierailikin useita kertoja. Muita tärkeitä pyhiinvaelluskohteita paavillemme olivat Lourdes, Fatima sekä Pyhä maa. Rukouksien osalta kannattanee mainita ruusukon Valoisat salaisuudet, jotka Johannes Paavali II lisäsi aikaisempien salaisuuksien ryhmään julkaisemassaan kiertokirjeessä Rosarium Virginis Mariae.

Paavi Johannes Paavali II oli aktiivinen myös valtionpäämiehenä ja tapasi henkilökohtaisesti suuren joukon maailman johtajia. Hänen sanotaan olleen suuri katalysaattori tapahtumissa, jotka johtivat Neuvostoliiton hajoamiseen ja entisten Itäblokin maiden irtautumiseen Neuvostoliiton vaikutuspiiristä.

Paavi Johannes Paavali II kanonisoi monia uusia pyhimyksiä. Näistä kannattaa mainita Maximilian Kolbe ja Padre Pio, sekä autuaaksi julistettu Äiti Teresa.

Paavimme korosti anteeksiannon ja anteeksisaamisen merkitystä. Hän uskoi, että molempien on oltava läsnä ihmisen elämässä ja että jokaisen on tärkeä ymmärtää anteeksiantamisen vaatimus omassa elämässään. Tästä hyvänä esimerkkinä on hänen pyyntönsä sen jälkeen, kun turkkilainen Mehmet Ali Ağca ampui häntä 13. toukokuuta 1981 Pietarinaukiolla. Toivuttuaan paavi vetoisi kaikkiin katolilaisiin sanoen: Rukoilkaa veljeni [Ağcan] puolesta ... jolle olen vilpittömästi antanut anteeksi.

Johannes Paavali II julistettiin yhdessä Johannes XXIII:n kanssa pyhimykseksi 27. huhtikuuta 2014.

Tervetuloa kirkkoon -ryhmän puolesta
Mervi Yaghmour

Tervetuloa kirkkoon -ryhmän järjestämät tilaisuudet pidetään yleensä kuukauden toisena sunnuntaina klo 13.00 alkaen. Lisätietoja tulevasta ohjelmasta löytyy kirkkojen ilmoitustauluilta sekä Fideksestä. Tilaisuudet ovat avoimia kaikille halukkaille, sekä uusille että vanhemmille katolilaisille.

Nuorille

Tapaaminen Jeesuksen kanssa

Kadonnut lammas
Matt. 18:11-14

Juuri sitä, mikä on kadonnut, Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan. ”Mitä arvelette: jos jollakulla on sata lammasta ja yksi niistä eksyy, niin eikö hän jätä ne yhdeksänkymmentäyhdeksän vuorille ja lähde etsimään sitä eksynyttä?

Ja jos hän sen löytää totisesti: hän iloitsee siitä enemmän kuin niistä yhdeksästäkymmenestäyhdeksästä, jotka eivät olleet eksyksissä.

Samoin ei teidän taivaallinen Isänne tahdo, että yksikään näistä vähäisistä joutuisi hukkaan.

Kommentti

Jeesus ei ole kaukainen Jumala, joka asuu taivaassa odottamassa maailman loppua. Hän on lähellä minua ja häntä kiinnostaa kaikki: mikä minä olen ja mitä minulla on. Hän osaa laskea vain yksitellen. Meidän suhteessamme hänelle ei ole muita kuin minä.

Synnin tähden eroan tahallani Jumalasta, mutta hän ei pakene eikä unohda minua. Hän seuraa minua. Synnin takia olen selin kohti Jumalaa, ja jokainen synti on kuin askel toiseen suuntaan. Kuitenkin Jumala on jäljilläni.

Joskus hän koskettaa minua kädellään olkapäähäni pehmeästi, painamatta, etsien vapaaehtoista vastaustani. Alussa en ehkä käänny katsomaan, kuka minua koski, mutta Jumala jatkaa kutsuen: kaverin esimerkki tai sanat, jokin onnettomuus tai sairaus, uutinen tai tieto vaikuttaa minuun kovasti… Jumala puhuu monin tavoin.

Loppujen lopuksi hänen armonsa avulla minä käännyn ja löydän hänet. Hän hymyilee minulle ja tarjoaa anteeksiantonsa. Jos hyväksyn sen, niin sitten saan sen.

Ripissä Jeesus odottaa minua aina, kun tarvitsen parannusta. Hän antaa anteeksi ja viettää juhlaa taivaassa minun kunniakseni. Eksynyt lammas on löytynyt, se on tullut takaisin paimenensa luo.

isä Raimo Goyarrola

Álvaro del Portillon autuaaksijulistaminen oli todellinen perhejuhla

Perhejuhla; muulla sanalla tunnelmaa Opus Dein vuonna 1994 edesmenneen prelaatin Álvaro del Portillon autuaaksijulistamisessa Madridissa on vaikea kuvailla. Vaikka paikalla oli reippaasti yli satatuhatta ihmistä eri kansallisuuksista, väen kirjo ja paljous eivät vaikuttaneet tunnelman lämpöön ja välittömyyteen. Hengellisiäkin massatapahtumia tyypillisesti leimaava kaoottisuus ja kollektiivinen pyrkimys olla ensin ja etummaisena eivät olleet läsnä Madridissa 27.9., kun suuren perheen hengellinen isä julistettiin autuaaksi.

Autuaaksijulistamisseremoniassa luettu paavi Franciscuksen kirje, joka oli osoitettu Opus Dein prelaatille, piispa Javier Echevarríalle, kosketti kaikkia paikalla olevia, kulttuurillisesta tai uskonnollisesta taustasta riippumatta. Kirjeestä kävi hyvin kauniisti esille se, miksi Álvaro del Portilloa oltiin julistamassa autuaaksi: hän oli aina valmis palvelemaan, laittamaan Jumalan elämänsä keskiöön. Paavi nosti erityisesti esille don Álvarolle tärkeän yksinkertaisen rukouksen ”kiitos, anteeksi, auta minua enemmän”

> ***”..hän oli aina valmis palvelemaan, laittamaan Jumalan elämänsä keskiöön.”***

esimerkkinä tämän jättäytymisestä Jumalan rakkauden varaan. Kuin vahvistuksena paavin sanoille pieni poika, joka oli parantunut ihmeellisesti don Álvarolta pyydettyjen esirukousten myötä, kantoi uuden autuaan reliikin kaikkien nähtäväksi.

Itse autuaaksijulistamisen lisäksi matka Madridiin antoi siihen osallistuville mahdollisuuden astella nuoren Álvaro del Portillon polkuja omin jaloin. Pyhiinvaeltajien laumat valtasivat hyvin näkyvästi myös paikat, jotka liittyvät läheisesti Opus Dein perustajan pyhä Josemaría Escrivánja autuaan Álvaron elämään ja Opus Dein ensimmäisiin vaiheisiin. Eniten ihmisiä vetivät varmasti La Milagrosan kirkko, jossa pyhä Josemaría “näki” Opus Dein ollessaan retretissä vuonna 1928, ja tuohon tapahtumaan läheisesti liittyvä toinen kirkko Nuestra Señora de los Ángeles, jonka soivat kellot kertoivat hänelle hänen rukouksessa saamansa kutsun yliluonnollisuudesta.

Pyhiinvaeltajat ilmaisivat kiintymyksensä Opus Dein hengellistä perintöä kohtaan hauskoiltakin tuntuvilla tavoilla, kuten vierailemalla El Patronato de Santa Isabel -luostarissa nähdäkseen Jeesus-lasta esittävän patsaan, jolla oli syvä hengellinen merkitys pyhälle Josemaríalle. Tai etsimällä Neitsyt Marian kuvia, jotka hän oli näyttänyt Álvaro del Portillolle, jotta tämä voisi rukoilla kävellessään Madridin kaduilla. Nämä eleet kuvastavat juuri perheenomaista asennetta, joka huokui Madridiin saapuneesta väestä. Matkustaessaan pitkien metro- tai kävelymatkojen takaa nähdäkseen pienen Jeesus-patsaan he toimivat kuten perheenjäsenet, jotka liikuttuneina katselevat arkista valokuvaa jostakin menneestä perhetapahtumasta.

Kuten kryptiset perhepotretit puhuvat monitasoisesti niitä katsoville sukulaisille, Madridiin don Álvaron autuaaksijulistamiseen saapuneille arkiset pyhiinvaelluskohteet aukenivat paljon merkityksiä kantavina kokemuksina Opus Dein historiasta ja hengestä. Kävellessään pyhän Josemarían ja don Álvaron askelissa Madridin kaduilla ihmiset ilmaisivat sen, mihin autuas Álvarokin elämässään jatkuvasti pyrki: olemaan uskollinen kirkolle.

Anna-Riina Hakala

På svenska

Martyrer i vår tid

I dag upplever världen flera martyrer än på mycket länge. Troende kristna misshandlas, halshuggs, begravs levande, bränns inne, korsfästs, skjuts och dödas på de mest grymma sätt som söker sitt like i antikens romarrike och religionskrigen på 1400-, 1500- och 1600-talen.

Dödandet omfattar alla grupper av kristna, främst lekmän men också ordensbröder och systrar, präster, diakoner och t.o.m. biskopar. Centrum för detta massdödande är vissa länder i Nord-Afrika och det svarta Afrika och Mellan-Östern, i synnerhet Irak och Syrien. Enstaka fall och dödandet av mindre grupper troende kristna sker också i Latin-Amerika, Asien och många andra länder. Det verkas som om kristna på nytt blivit offer för omfattande förföljelse. De som begår de fruktansvärda dåden är ofta fanatiska och radikaliserade fundamentala muslimer och militanta grupper såsom IS.

Man kan fråga sig vad denna olyckliga utveckling beror på. Vi har ju under vår tid det bästa utbildningssystemen, omfattande kunskap och information i realtid om så gott som allting som händer i världen. Huntington (1996) hävdar att radikaliseringen av samhällen uppstod i samband med Kalla Kriget i slutet av 1980-talet. Då kom de olika värdegemenskaperna och de stora religionerna i kontakt med varandra samtidigt som Europa och USA försvagades politiskt, ekonomiskt och internationellt. Samhällen blev mera multipolära, men också multikulturella. Den enhetliga västerländska samhällsbilden försvagades.

Det internationella samhället som uppstod som en följd av Andra Världskriget håller på att upplösas. Stor-Britanniens målsättning att lämna den Internationella domstolen för mänskliga rättigheter i Haag är ett exempel på detta. Också Fukuyama (2014) konstaterar att staten, såsom vi upplever den idag, håller på att upplösas. Inom EU har vi länder, regioner, delstater, autonoma områden samt ickestatliga aktörer såsom NGO'n, regionala och överstatliga organisationer såsom EU och Nato. Nationalstaten som sådan är hotad.

Vi lever i en tid av betydande samhälliga, kulturella, religiösa, ekonomiska och politiska förändringar. Vår tid kan jämföras med de brytningar som skedde under 1500- och 1600-talen som, efter ett otal krig, ledde till den Westfaliska freden. Under vår tid däremot ser vi ingen liknande lösning.

Den tredje betydande utvecklingen är sekulariseringen i väst och utvecklingen av omfattande fundamentala religiösa rörelser främst inom den muslimska världen. Troende muslimer kan helt enkelt inte godta det samhälle och de värden som väst erbjuder. Konsumtionssamhället, upplösningen av familjen, olika slag av perversioner som omfattats av det juridiska systemet på europeisk och nationell nivå och inte minst förkastandet av Gud

Sankt Stefanos Protomartyr. Pietro da Cortona, 1660.

och religionen överhuvudtaget samt frustrationerna som främst unga män upplever i form av arbetslöshet och sysslolöshet är orsaker som lett till denna allt mer omfattande internationella frustration. Man kan helt enkelt inte godta det västerländska systemet och dess värdegemenskap.

Denna värdegemenskap uppfattas, sorgligt nog, som en "kristen" gemenskap var kristendomen urartade i den ovanbeskrivna bilden. Radikaliserade muslimerna anser att de har "rätt" och att det är deras uppgift att försvaga och göra av med det "kristna" inflytandet och de kristna inom de områden som de kan bestämma över, men också på längre sikt globalt. Såsom Bin Laden (Paul 2006) konstaterade "de (den västerländska människan) känner till Gud och den sanna tron, men bryr sig inte om den". Därför är det befogat och rätt att döda alla kristna.

De troende kristna har i många länder sålunda blivit syndabockar för den västerländska kulturen. Det är de kristna som får bära skulden för vårt västerländska levnadssätt och våra främst materiella värderingar. De troende kristna som nu dödas i tusentals är martyrer, men samtidigt lider de också för vårt handlande och våra beslut. Det är egentligen vårt "fel" att så många troende kristna måste lida martyrdöden på 2000-talet.

> ***"Kyrkan (Katolska Kyrkans katekes) karakteriserar martyrskapet som det högsta vittnesbörden på ens tro. Man är vittne till den katolska tron, den kristna doktrinen fram till ens egen martyrdöd."***

Armstrong (2014) lyfter fram i sitt verk om religion och våld samma problematik. De kristna martyrerna var under romartiden offer för både politisk och religiös förföljelse. En martyrdöd är sålunda oftast nära bunden till det rådande politiska systemet och dess målsättningar. Den kan vara statsledd eller helt enkelt mord av personer som har en annan tro.

Kyrkan (Katolska Kyrkans katekes) karakteriserar martyrskapet som det högsta vittnesbörden på ens tro. Man är vittne till den katolska tron, den kristna doktrinen fram till ens egen martyrdöd. Denna död skall man ta emot utan klagomål, som ett vittne för Kristus och hans lidande. Martyrdöden har under många perioder setts som ett privilegium – ett sätt att komma snabbt till Kristus. Kyrkan har fördömt detta tankesätt. Livet är alltid heligt och man måste bete sig därefter. Man får inte sträva efter martyrskap.

Armstrong (2014) lyfter fram många exempel på exemplariskt lidande och död, som genomfördes utan klagomål och under glädje. Här kan man kanske komma ihåg hur den heliga Jean d'Arc betedde sig då hon brändes på bål av engelsmännen. Man skall se martyrdöden som en "ny födsel".

Martyrdöden har ofta element av frivillighet och en vilja att osjälviskt hjälpa andra. Här kan man tänka på den helige fader Kolbe som led martyrdöden i ett koncentrationsläger under Andra Världskriget eller trappistmunkarna som halshöggs på 1990-talet av radikala islamister i Algeriet, samt de hundratals katoliker, präster och ordensbröder och -systrar, som led martyrdöden under inbördeskriget i Spanien på 1930-talet.

All martyrdöd är givetvis inte frivillig eller heroisk. Alla kan inte vara helgon. Men en stark tro hjälper.

Vårt samhälle håller på att radikaliseras, traditionella politiska system håller på att försvagas. Samtidigt reser många till områden var det finns oroligheter och våld. Det är inte längre en omöjlighet att man måste vittna för sin tro och Kristus genom att ge sitt liv. Samtidigt ställer de nya martyrernas exempel stora krav på vårt eget sätt att leva och vårt dagliga beteende. Vi måste vara goda vittnen för Kristus och Gud. Vi måste visa åt andra i våra samhällen att kristna inte är materialistiska avgudadyrkare. Den nu avlidne terroristledaren Bin Laden får inte få rätt – vi känner Gud, den sanna kristna tron och kan leva såsom Kristus vill.

Jan-Peter Paul

Källor:

Armstrong K. (2014) *Fields of Blood, Religion and History of Violence, The Bodley Head*, London (499 sidor)

Cathechism of the Catholic Church (1994) Geoffrey Chapman, London (691 sidor)

Fukuyama F. (2014) *Political Order and Political Decay*, Profile Books, London (658 sidor)

Huntington S.P. (Touchstone Books, London (368 sidor)

Tehdään yhdessä joulukransseja

Paikkana Stella Maris.
Lauantaina 29.11. klo 12-16.
Klo 12 lounas ja kahvit.
Ohjaus Lohjan käsityönystävät ry.
Ilm. ja tied. Annelle 040-9370227
(klo 9-10, muulloin tekstiviesti).
Hinta 30 eur.

Kirjat – Lukijoilta

Tie vapautukseen

Katolinen tiedotuskeskus on vastikään julkaisssut demonologian asiantuntijan isä José Antonio Fortean teoksen ”Kysymyksiä eksorkistille”. Lyhyehkön kirjan on espanjan kielestä ansiokkaasti kääntänyt Sakari Vainikka. Kirja koostuu kuudesta luvusta, joissa kysymysten ja vastausten muodossa käsitellään eksorkismiin liittyviä aiheita; enkelit ja demonit, pahuuden todellisuus, demonien toimeliaisuus, kiusaukset ja synti, demonien painostus ja riivaus sekä eksorkimi ja tie vapautukseen. Liitteenä on Katolisen kirkon katekismuksesta siteeratut kohdat, jotka liittyvät eksorkismiin eli kohdat 1637, 391 ja 392.

Demonit ovat ruumiittomia, persoonallisia henkiolentoja, “langenneita enkeleitä”, jotka ryhtyivät kapinaan Jumalaa vastaan. Demonien synnit ovat hengellisiä, mutta heillä on kyky vietellä ihmisiä lankeamuksiin. Heidän tilansa muistuttaa synnistä seuraavaa moraalista rappiota. Esimerkiksi hyvä ihminen voi päätyä mafian jäseneksi tai terroristiksi. Demoneilla on aito monipuolinen, sosiaalinen verkosto ja kommunikointikyky. Siten he voivat yhdistää voimansa kuten holokaustin aikana natsi-Saksassa. Demonit vihaavat Jumalaa ja Saatana on heidän johtajansa. Demoni ei koskaan voi tehdä hyvää.

Isä Fortea määrittelee myös käsitteen pahuus eli hyvän puute siellä, missä pitäisi olla hyvää. Suurin pahuus on synti eli Jumalan rakkauden torjuminen. Kun teemme syntiä, emme voi vedota tietämättömyyteen tai heikkouteen – me teemme syntiä, koska suostumme siihen. Suurin osa kiusauksista on lähtöisin meistä itsestämme, ei demoneista. Toisaalta voimakkaissa ja itsepintaisissa kiusauksissa demoneilla on joskus osuutensa.

Pääasiallisia riivauksen syitä ovat sopimus Saatanan tai demonien kanssa, osallistuminen spiritistisiin ja vastaaviin istuntoihin, oman lapsen uhraaminen saatanalle ja joutuminen noituuden tai kirouksen kohteeksi. Riivaus ei tartu ihmisestä toiseen. Eksorkismin avulla demonia käsketään, ei pyydetä, Kristuksen nimessä poistumaan riivatun ihmisen ruumiista.

Demoni ei kuitenkaan koskaan voi

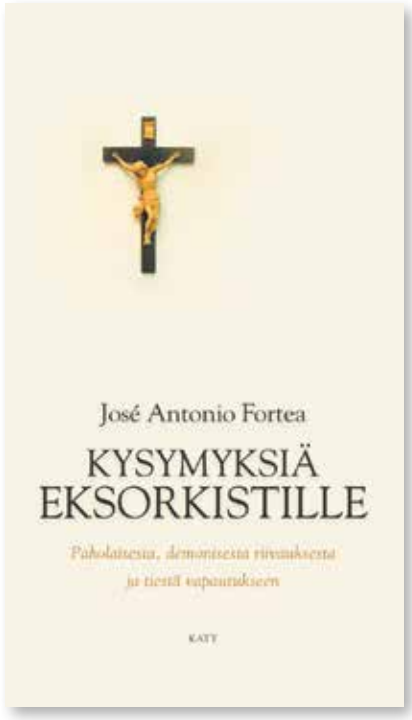

hallita vapaata tahtoamme. Olemme aina itse vastuussa synneistämme. Synnin luonne on eskalatorinen eli pienet synnit johtavat tai voivat johtaa suurempiin synteihin. Kiusaukset noudattavat kaavaa: 1) lihalliset, aineelliset kiusaukset eli ”aistien yö”, 2) lupaus maailman loistosta eli ”hengen yö” ja lopuksi 3) ylpeys. Merkittävin suojamuuri kiusausta vastaan on rukous ja säännönmukainen rippi.

Isä Fortea antaa useita vihjeitä ja neuvoja, miten pysyä pyhyydessä: ruusukkorukouksen säännönmukainen rukoileminen, Raamatun lukeminen, päivittäinen rukous, messuun osallistuminen jopa päivittäin, krusifiksin ja Neitsyt Marian kuvan esillä pitäminen, ristinmerkin päivittäinen tekeminen käyttäen hyväksi siunattua vettä.

Kaikkiaan teoksessa on 110 kysymystä ja vastausta. Isä Fortea toivoo, ettei kirjaa lueta turhanpäiväisen ja epäterveen uteliaisuuden tyydyttämiseksi vaan että se antaa valoa ja tietämystä.

Jan-Peter Paul

Fortea J. A. (2014) *Kysymyksiä eksorkistille, Paholaisesta, demonien riivauksesta ja tiestä vapautukseen*, Katolinen tiedotuskeskus, Hansaprint Oy, Vantaa (123 sivua).

Kun katolilainen katsoo televisiota

Siinäkö on muka jotain eroa, meidän ja muiden suomalaisten tv-katsojien välillä? On, heti kun näkyviimme tulee jotain meikäläistä kirkollista tai ”kirkollista”. Lainausmerkit ovat valitettavan usein paikallaan, ja kerronpa tuoreen esimerkin.

Ykkösellä alkoi syksyn tultua uusi poliisisarja, jonka aikainen esitysaika antoi uumoilla, ettei tarvitse katsella kovin veristä väkivaltaa. Lisäksi sarja on kanadalainen, joista minulla on myönteisiä kokemuksia. Niinpä katsoin kokeeksi ensimmäisen osan ja mielistyin.

Kyseessä on kanadalainen ”Murdochin murhamysteerit”. Heti ensimmäisessä jaksossa selviää, että Murdoch (näyttelija Yannick Bisson on nimestään päätellen Kanadan ranskalaisia) on katolilainen ja käy joka sunnuntai messussa. Hänelle ei sen takia juuri anneta mahdollisuuksia edetä ylikonstaapelin vakanssia edemmäs, koska Toronto on niin ankarasti protestanttinen kaupunki. Hauskannäköinen Murdoch osoittautuu pian miellyttäväksi herrasmieheksi, joka seuraa alansa kehitystä ja tuo poliisipiiriinsä uusia käänteentekeviä menetelmiä. Hän aloittaa kuolemantapauksen tutkimisen tekemällä ristinmerkin vainajan ääreen saapuessaan.

Ripaus romantiikkaa saattelee aina juonen kehittymistä, koska patologina on nuori viehättävä naislääkäri. Tämä viimeksi mainittu on yllättävä tekijä tapahtuma-aikana; sarjassa eletään näet 1800-luvun loppua. Kulloisenkin tarinan kulkua saattelee lisäksi huumori Murdochin esimiehen (tunnettu englantilainen näyttelijä Thomas Craig) sekä apuna toimivan innokkaan nuoren konstaapelin hahmoissa.

Kun taas eräänä päivänä asetuin nauttimaan miellyttävän Murdochin seurasta, minulta meni luottamus kanadalaiseen laatuun. Ajankuva on kyllä koko ajan ollut hyvä ja uskottava, mutta kirkollisella puolella tekijöiden Homeros uinahti heti ensi yrittämällä.

Murdoch joutuu nyt selvittämään kuolemantapausta luostarissa. Tämä jakso alkaa hautajaissaatolla, jossa kannetaan kuollutta luostarisisarta kohti hautaa. Saaton kärjessä on pappi yllään ei pluviale vaan diakonin dalmatika ja päässään biretta väärinpäin eli puuttuva kolkka on takana eikä vasemmalla, kuten on tapana. Sitten seuraa joukko ministrantteja, joiden yllä liehuvat anglikaaniset kuoripaidat.

Hupia annetaan vielä lisää, kun Murdoch istuu kuulustelemassa sairaana lepäävää sisarta klausuurissa! Ei paikkaa kyllä kerrota, mutta missäpä muualla sairas sisar olisi kuin omassa kammiossaan. Sinnehän ei ulkopuolisilla ole asiaa, enintään lääkärillä.

Olen aikaisemmin odotellut sellaista jaksoa, jossa Murdoch nähdään sunnuntaimessussa. Nyt, edellä kerrotun jälkeen, alan pelätä sellaista. Ties mitä siellä nähtäisiin kuorissa, etenkin kun kaiken pitäisi olla vielä historiallisestikin kohdallaan. Toivonkin nyt, että miellyttävä Murdoch saa tästälähin pysyä poissa kirkollisista ympyröistä. Kyllä minulle riittää se ristinmerkki.

Rauni Vornanen

Katolinen tiedotuskeskus – Syksyn uutuudet

Benedictus XVI – Maailman valo 20,–
José Antonio Fortea – Kysymyksiä eksorkistille 17,–
Tulossa: Paavi Franciscus – Taivaasta ja maasta 25,–

Uutuudet ja klassikot – kirjakauppasi netissä
www.katolinenkirjakauppa.net

Karmeliittamaallikot järjestävät pyhiinvaelluksen Kastiliaan 2015

pyhän Jeesuksen Teresan syntymän 500-juhlavuoden kunniaksi

Aika: 27.9.-4.10.2015
Paikka: Avila, josta tehdään tilausbussilla päiväretkiä Salamanca-Alba de Tormesiin, Segoviaan, Toledoon, Fontiveros-Durueloon pyhän Teresan ja pyhän Ristin Johanneksen jäljillä.

Matkakappalainen: isä Tri Nguyen; matkanjohtaja-asiantuntija: Heidi Tuorila-Kahanpää, joille ilmoittaudutaan: kahanpaa@ulc.jyu.fi; 050-3410248

Ennakkoilmoittautuneille ilmoitetaan hinta, joka sisältää lennot, täysihoidon 1- tai 2-hengen huoneissa ja liput museoihin yms.

KUTSU
Kaikille Pyhän Marian seurakunnan seurakuntalaisille ja ystäville

Viettäkää kanssamme
Pyhän Marian kirkon vihkimisen 60-vuotisjuhlaa
sunnuntaina 7.12.2014, klo 10

- *Klo 10 on juhlallinen piispanmessu Pyhän Marian kirkossa (Mäntytie 2, Helsinki)*
- *Messun jälkeen on kahvitarjoilu ja ohjelmaa Englantilaisessa koulussa (Mäntytie 14, Helsinki)*

Sydämellisesti tervetuloa!
Kirkkoherra isä Rafal Czernia, SCJ ja seurakuntaneuvosto

Invitation to St. Mary's parishioners and friends to celebrate St. Mary's church 60 year anniversary
Sunday 7.12.14, 10 o'clock bishop's mass at St. Mary's, reception and program at the English school afterwards.
Welcome

Ilmoitukset

TERESA RY:N JOULUMYYJÄISET

sunnuntaina 23.11.2014 messun jälkeen Pyhän Marian kirkon seurakuntasalissa

Otamme kiitollisina vastaan lahjoituksia: kirjoja, leluja, pelejä, jouluista tavaraa ja arpavoitoiksi sopivia tavaroita, kotitekoisia ruokia sekä levonnaisia (pyydämme merkitsemään ruokiin valmistuspäivän sekä –aineet).

Tavaroita voi tuoda lauantaina 22.11.2014 klo 10.00 – 14.00, jolloin pystytämme myyjäisiä.
Tule mukaan tekemään hyvät myyjäiset kanssamme !

TERESA ASSOCIATION´S CHRISTMAS BAZAAR

on Sunday the 23 of November 2014 after the mass

We will be grateful for your donations:
such as books, games, toys, Christmas and lottery items , homemade food and pastries, sweets etc. (please, be kind to attach information of the ingredients and when made).

You can bring your donations on Saturday the 22 of November during 10.00 – 14.00, when we are setting up the Bazaar.
Help us to make successful Bazaar !

Etukäteen kiittäen, TERESA RY

Äiti Teresan peittopiiri

kokoontuu Stella Mariksessa kerran kuukaudessa 3. keskiviikkona klo 14-16. Tervetuloa! Voit myös lähettää kutomasi palat (18x18cm, kudottu ainaoikeaa yli 50% villalangasta) postitse osoitteella Anne Kärnä, Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Tiedustelut puhelimitse 040-9370227 (klo 9-10, muulloin tekstiviesti).
Tervetuloa!

Suomen Caritas ry
Caritas Finland rf

Caritas on katolinen avustusjärjestö, joka pyrkii edistämään oikeudenmukaisuutta, rauhaa ja tasa-arvoa kaikkialla maailmassa. Toimintaamme kuuluu kehitysyhteistyö, katastrofiapu ja maahanmuuttajatyö.

www.caritas.fi

Tue Caritaksen toimintaa liittymällä jäseneksi helposti ja nopeasti Caritaksen internet-sivuilla!

Caritaksen jäsenmaksu on 20€/vuosi ja se maksetaan tilille: FI73 8000 1270 1545 04, viite 2215

Caritas-kuulumiset

Marraskuu:
16.11. Marrasmarkkinat Pyhän Henrikin srk-sali, kello 10.30-13.30 Filippiiniläistä ja myanmarilaista ruokaa, kahvia/teetä leivonnaisineen, luostarituotteita, arpajaiset ym. Tervetuloa! Mikäli nautit leipomisesta, otamme mielellämme vastaan niin suolaisia kuin makeitakin leivonnaisia myyntiin. Kiitos tuestasi!
Myyjäisiä pystytetään lauantaina 15.11. klo 15.00-18.00. Vapaaehtoisia käsipareja kaivataan! Ilmoitathan toimistoon mahdollisuudestasi auttaa, kiitos!
30.11. Joulubasaari Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin srk-salissa päämessun jälkeen

Joulukuu:
8.-21.12. Tuomaan markkinat, Senaatintorilla. Markkinat ovat avoinna 10.00-19.00. Haluatko hyvän joulumielen? Ilmoittaudu vapaaehtoiseksi Caritaksen kojulle. Ota yhteys toimistoon, kiitos!

Pyhiinvaellus Puolaan 14.–17.5.2015

pyhän Ursulan
ja pyhän Johannes Paavali II:n
jalanjäljissä

- **Matkakohteina**
  Krakova, Czestochowa, Sieradz ja Pniewy.
- **Pyhiinvaelluksen järjestävät**
  Pyhän Henrikin seurakunta ja ursuliinisisaret.
- **Tarkemmat tiedot** joulukuun Fideksessä.

Ilmoittautumiset isä Marcolle, puh. 050 5377775

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, *Contact*: Markus Mäkelä 044-5021206.

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline). Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää, joka on kuukauden toinen perjantai.

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 15.11.–14.12

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

• La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.45 messu englanniksi (1., 2. ja 4. su) tai latinaksi ja englanniksi (3. su), 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.
• *Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.45 Mass in English (1st, 2nd and 4th Sun.) or English and Latin (3rd Sun.), 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45 and by appointment. Masses also in other cities.*

15.11. la 11.00-15.00 nuorten lectio divina seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.45 messu latinaksi ja englanniksi/Mass in Latin and English, 10.30-13.30 marrasmarkkinat seurakuntasalissa, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
18.11. ti 14.00 seniorit, 16.00-18.00 Ketkoryhmä kabinetissa, 18.00 CSC: ruusukko ja messu, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntasalissa
22.11. la 11.00-13.00 vahvistusopetus seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
23.11. su Kristus, kaikkeuden Kuningas: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 15.00 messu Tikkurilassa, 18.00 iltamessu
24.11. ma 18.30 johdantokurssi
25.11. ti 16.30-18.30 vahvistusopetus seurakuntasalissa
29.11. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
30.11. su adventin 1. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu
2.12. ti 18.00 CSC: ruusukko ja messu
4.12. to 18.00 urkukonsertti
6.12. la 11.00 messu isänmaan puolesta, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
7.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 gregoriaaninen messu, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 iltamessu
8.12. ma 9.30 messu koululaisille, 18.30 johdantokurssi
9.12. ti 18.00 lectio divina
11.12. to 18.00 elokuvakerho seurakuntasalissa
12.12. pe 16.00 messu espanjaksi Guadalupen neitsyt Marian kunniaksi
13.12. la 10.00-11.00 lastentarhan joulujuhla kirkossa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
14.12. su adventin 3. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu

DIASPORA
Porvoo (ort. kirkko, Tattarinmalmi): 16.11. su 15.00
Tikkurila (ort. kirkko, Läntinen Valkoisenlähteentie 48): 23.11. su 15.00

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

• La 9.30 (tai 11.00) messu suomeksi (katso aika ohjelmasta), 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 messu (1. su ruotsi, 2. su perhemessu englanniksi, 3. su vietnami, 4. su perhemessu, 5. su saksa), su 16.00 messu (2. su espanja, 3. su puola), 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe 7.30 laudes, 8.00 messu suomeksi, ma, ti, ke, to, pe 18.00 iltamessu, 18.30–19.00 adoraatio, ti 17.30 ruusukkorukous. Rippiaika ma, ti, ke, to, pe, la 17.30–17.55, su 9.30-9.55 ja 17.30–17.55. Seurakunnan kanslia avoinna ti 13–16 ja ke 9-12.
• *Sat. 9.30 (or 11.00) Mass in Finnish (see schedule below), 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 Mass (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass in English, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass, 5th Sun. German), 16.00 Mass (2nd Sun. Spanish, 3rd Sun. Polish), 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass n English. Mon., Wed., Fri. 7.30 Laudes, 8.00 Mass in Finnish, Mon., Tues., Wed., Thurs.. Fri. 18.00 Mass in Finnish, 18.30-19.00 Adoration, Tues. 17.30 Rosary in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed. Thurs., Fri., Sat. 17.30-17.55, Sun. 9.30-9.55 and 17.30-17.55. Parish office open Tues. 13-16 and Wed. 9-12.*

15.11. la 10.00–14.00 lauantaikurssi Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi, 18.00 aattomessu suomeksi
16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
22.11. la 9.30 messu suomeksi, 18.00 aattomessu suomeksi
23.11. su Kristus, kaikkeuden Kuningas: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu, 16.30 adoraatio englanniksi/Adoration in English, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
29.11. la 9.30 messu suomeksi, 18.00 aattomessu suomeksi
30.11. su adventin 1. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu saksaksi/Messe auf Deutsch, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
3.12. ke 14.00 messu suomeksi (Maria-klubi)
6.12. la 10.00 messu suomeksi, 18.00 aattomessu suomeksi
7.12. su Pyhän Marian kirkon vihkimisen 60-vuotisjuhla: 10.00 juhlamessu, Huom. ei ruotsinkielistä messua!, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
9.12. ti 9.30 messu koululaisille
13.12. la 10.00–14.00 lauantaikurssi Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi, 18.00 aattomessu suomeksi
14.12. su adventin 3. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu englanniksi/Family Mass in English, 16.00 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA
Stella Maris (Sirkkoontie 22, Koisjärvi): joka sunnuntai klo 11.00, paitsi 7.12. klo 9.00
Hanko (Täktomin kappeli, Kappelitie 36): 22.11., 27.12. la 16.00
Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 15.11., 20.12. la 16.00
Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkullantie 26): 22.11., 27.12. la 13.00

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

• Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. sunnuntai: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

14.11. pe 18.00 messu Porissa
15.11. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
18.11. ti 18.30 informaatiokurssi
23.11. su Kristus, kaikkeuden Kuningas: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
29.11. la 10.00 messu Ahvenanmaalla
30.11. su adventin 1. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
2.12. ti 18.30 miestenpiiri
5.12. pe 18.00 messu Porissa
6.12. la 10.30 messu isänmaan puolesta
7.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
8.12. ma autuaan Neitsyt Marian perisynnnitön sikiäminen: 18.00 messu
9.12. ti 18.30 teologinen opintopiiri
13.12. la 9.30 katekeesi, 12.30 perhemessu
14.12. su adventin 3. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 13.12. la 9.30

DIASPORA
Ahvenanmaa: 29.11. la 10.00
Eurajoki: 16.11., 30.11., 14.12. su 15.00
Pori: 14.11., 5.12. pe 18.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, ke 7.00 laudes sisarten kappelissa, 18.00 messu, to 18.00 adoraatio ja messu, pe 7.00 messu sisarten kappelissa, 18.00 messu. La 10.00 tai 12.15 messu (katekeesi kerran kuussa klo 10.00). Rippiaika to 17.30-17.55 ja su 10.00-10.25 sekä 11.40-11.55 tai sopimuksen mukaan.
• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' chapel, Wed. 7.00 Laudes in Sisters' chapel, 18.00 Mass, Thurs. 18.00 Adoration and Mass, Fri. 7.00 Mass in Sisters' chapel, 18.00 Mass. Sat. 10.00 or 12.15 Mass (Catechesis once a month at 10.00). Confessions Thurs. 17.30-17.55 and Sun. 10.00-10.25 and 11.40-11.55 or by appointment.*

15.11. la 9.00 katekeesi lapsille ja nuorille, 12.15 perhemessu
16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Kuopiossa
22.11. la Huom. ei aamumessua!
23.11. su Kristus, kaikkeuden Kuningas: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
27.11. to 14.00 seniorit (messu)
29.11. la 9.00 katekeesi lapsille ja nuorille, 12.15 perhemessu
30.11. su adventin 1. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
5.12. pe 18.00 iltamessu, 19.00 johdantokurssi
6.12. la 10.00 messu isänmaan puolesta, 15.00 messu Mikkelissä, 18.30 messu Varkaudessa
7.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 12.00 messu Kajaanissa, 16.00 katekeesi Kuopiossa, 17.00 messu Kuopiossa
8.12. ma autuaan Neitsyt Marian perisynnitön sikiäminen: 18.00 messu
12.12. pe Guadalupen Neitsyt Maria: 18.00 messu
13.12. la pyhä Lucia: 10.00 messu
14.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.00 messu Savonlinnassa, 10.00 katekeesi Savonlinnassa, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 katekeesi Joensuussa, 17.00 messu Joensuussa

KATEKEESI
15.11., 29.11. la 9.00

DIASPORA
Joensuu (ort. kirkon srk-sali, Kirkkokatu 32): 14.12. su 16.00 katekeesi, 17.00 messu
Kajaani (ort. kirkko, Kirkkokatu 17 A): 7.12. su 12.00
Kuopio (Pyhän Joosefin kirkko, Lönnrotinkatu 24): 16.11. su 17.00 messu, 7.12. su 16.00 katekeesi, 17.00 messu
Mikkeli (ev.lut. tuomiokirkon krypta, Savilahdenkatu 20): 6.12. la 15.00
Savonlinna (Pääskylahden ev.lut. kirkko, Kaartilantie 62): 14.12. su 9.00 messu, 10.00 katekeesi
Varkaus (ort. kirkko, Relanderinkatu 5): 6.12. la 18.30

Huom! Ohjelmaan voi tulla muutoksia. Päivitetty ohjelma löytyy seurakunnan kotisivulta osoitteesta olavi.katolinen.fi.

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 17.30 ruusukko englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, to, pe 18.00 messu, ti 7.30 messu. Ke 17.40 vesper, to ja pe 18.30 adoraatio. La messu kysy papilta. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
• *Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass, Tues. 7.30 Mass. Wed. 17.40 Vespers, Thurs. and Fri. 18.30 Adoration. Sat. Mass schedule varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

15.11. la 10.30 lastenkerho
16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.30 päämessu, 14.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
22.11. la 17.00 katekeesi aikuisille vietnamiksi
23.11. su Kristus, kaikkeuden Kuningas: 10.30 päämessu, 14.00 messu vietnamiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
28.11. pe 17.00 retretti vietnamiksi
29.11. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
30.11. su adventin 1. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
6.12. la 10.30 messu isänmaan puolesta
7.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
13.12. la 9.50 katekeesi, 12.00 lastenkerho, 14.00 perhemessu, 14.45 perhejuhla
14.12. su adventin 3. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 29.11., 13.12. la 9.50

DIASPORA
Hämeenlinna (ort. kirkon srksali, Matti Alangon katu 11): su 15.00: 7.1.
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): klo 16.00: su 30.11., su 14.12., pe 26.12.
Kristiinankaupunki (Kristiinankaupungin kirkko, Läntinen Pitkäkatu 20): -
Lapua (yksityiskodissa, lisätietoja seurakunnasta): 22.11. la 15.00, 13.12., 27.12. la 12.00
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): klo 12.00: la 15.11., su 30.11., su 14.12., pe 26.12.
Seinäjoki (ev.lut. kirkon srksali, Ala-Kuljankatu 1): la 18.00: 22.11., 20.12. Huom. poikkeuksellisesti Lakeuden ristin seurakuntasalissa!
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): 15.11. la 16.00 messu suomeksi ja englanniksi, 23.11. su 12.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 16.00 messu suomeksi ja englanniksi

KOUVOLA

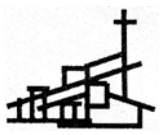

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@katolinen.fi. Kotisivu ursula.katolinen.fi. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

• Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu, to 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. pe messu ja adoraatio klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.
• *Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Thurs. 18.00 Mass in Finnish. 1st Friday of each month 18.00 Mass and Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Pastor most easily contacted on Thursdays. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 18.00 messu
20.11. to 18.00 messu
23.11. su Kristus, kaikkeuden Kuningas: 11.00 juhlamessu
27.11. to 18.00 iltamessu
30.11. su adventin 1. sunnuntai: 11.00 messu
4.12. to 18.00 iltamessu
5.12. pe kuukauden 1. perjantai: 18.00 messu ja adoraatio
7.12. su adventin 2. sunnuntai: 11.00 messu
8.12. ma autuaan Neitsyt Marian perisynnitön sikiäminen: 18.00 messu
11.12. to 18.00 iltamessu
13.12. la 13.00 perhemessu
14.12. su adventin 3. sunnuntai: 11.00 piispanmessu (Pyhän Ursulan kirkon vihkimisen muistojuhla, vahvistuksen sakramentin jakaminen)

DIASPORA
Hamina (seurakuntalaisten kodeissa): Sopimuksen mukaan.
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 14.12. su 16.00
Lahti (ort. kirkko): 6.12. la 16.00
Lappeenranta (Linnoituksen ort. kirkko): 16.11., 21.12. su 12.00

KATEKEESI
Lahti (ort. kirkon seurakuntasali): 6.12. la 14.00–16.00
Kouvola (seurakuntasali): 13.12. la 11.00-13.00 (opetuksen päätteeksi messu klo 13)

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Fax ja puh 08-347834. Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

• Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu. To 17.00 adoraatio, messu adoraation jälkeen. Ti, ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30-18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.00 Adoration, Mass after Adoration. Tues., Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.30-18.30, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)*

16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
23.11. su Kristus, kaikkeuden Kuningas: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa
30.11. su adventin 1. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu
7.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
8.12. ma autuaan Neitsyt Marian perisynnitön sikiäminen: 18.00 juhlamessu
14.12. su adventin 3. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

KATEKEESI
la 15.11., 6.12., 20.12.

Messupalvelijoiden kokoontuminen
pe 5.12., 2.1.

DIASPORA
Kemi (Lehtokatu 31): 16.11. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 7.12. su 17.00
Raahe (Brahenkatu 2): 23.11. su 17.00
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 14.12. su 17.30

Toimistot

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 09-2416095. Sähköposti katekeesi@katolinen.fi. Kotisivu: katekeesi.katolinen.fi.

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki. Puh. 09-6129470, fax 09-650715. Sähköposti info@katolinen.fi. Kotisivu: katolinen.fi. Auki arkisin 10-16.

Keskukset

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. 040-9370227 (klo 9-10, muulloin tekstiviesti).

Suomen Caritas

Maneesikatu 2A, 00170 Helsinki. Puh 09-135 7998, fax 09-68423140. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Avoinna arkisin 9.00-14.00.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. 09-61206711, fax 09-61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi. • **Kirjasto** on avoinna tiistaina ja torstaina klo 13-16 sekä keskiviikkona ja perjantaina klo 13-18, kirjasto on syyskuusta alkaen auki vapaaehtoisvoimin myös maanantaisin klo 13-16. • **Messut** keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 12.00. • Lisätietoja luennoista ja muusta toiminnasta kotisivulla www.studium.fi.

Yhdistykset / Yhteisöt

Academicum Catholicum

SYKSY 2014: AC aloittaa syystoimintansa uudestaan Studium Catholicumin kirjastossa (Ritarikatu 3 A, 3. krs) kerran kuukaudessa aina torstai-iltaisin. Lisätietoja: academicumcatholicum.blogspot.fi • Luennot ovat avoimia myös ei-jäsenille.
HÖSTEN 2014: AC kommer att hålla sitt höstprogram på nytt i Studium Catholicums bibliotek på Riddaregatan 3A, 3 vån. alltid på en torsdagskväll en gång i månaden. Dörrarna öppnas kl. 18.30, föreläsningen börjar jämt kl. 19. • Mer information: academicumcatholicum.blogspot.fi • Ickemedlemmar är också hjärtligt välkomna.

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä, kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. Vs. yhteyshenkilö Markku Vähätalo, vahatalo@iki.fi.

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin with Readings and Homily in English in Saint Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: 18.11., 2.12, 16.12. Afterwards, a nice get-together in the parish hall. Welcome! See: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Syksy 2014 –66. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa, Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Kokoukset ovat avoimia kaikille ja niiden jälkeen on mahdollisuus osallistua iltamessuun klo 18.00. • **22.11.** la klo 9.30-15 OFS-yhteisön hiljentymispäivä • **9.12** alustus Marjatta Tarkoma OFS aiheesta Unkarin pyhä Elisabeth. • Lisätietoja kotisivulla: www.fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Diana Kaley. Moderaattori isä Antoine Lévy OP. **Tridentiininen messu su 7.12. klo 12.30 Pyhän Henrikin katedraalissa.**

Henrikin elokuvakerho

kokoaa jälleen hyvien elokuvien ystävät Pyhän Henrikin seurakuntasaliin, seuraavina torstai-iltoina klo 18: • **9.10.** Xavier Beauvois: Jumalista ja ihmisistä • **13.11.** Jean Renoir: Tämä maa on minun • **11.12.** Walt Disney: Fantasia • Tervetuloa entiset ja uudet kerholaiset!

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot (SCJ)

Moderaattori Zenon Strykowski SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilkka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilkka.bernard@hotmail.com

Karmeliittamaallikot (OCDS)

Vastuuhenkilö: Eeva Kaario-Kela OCDS, gsm 050-3562427, postitusosoite Martintie 19, 02270 Espoo. • Stinissen lukupiiri: **16.11.** Nykyhetkessä eläminen (5. luku) **7.12.** Jeesus-rukous, sekä Kohteeton mietiskely ja kristillinen rukous (6. ja 7. luku). Lukupiiri kokoontuu klo 16.30-17.40 Studium Catholicumin kirjastossa, Ritarik. 3 b A. Mietiskelyharjoitus klo 17.45-18.30. 16.11. Mietiskely sunnuntaiaamuna; 7.12. Rentoutuminen. Vetäjä: Liisa Mustakallio • "Ilman pappeja ei kirkko voi elää"– Hiljainen rukous pappien puolesta Pyhän Henrikin katedraalin sakramenttikappelissa maanantaisin 17.30-17.55 (8.9.-15.12.).

Kirjallisuuspiiri

kokoontuu edelleen Studium Catholicumin tiloissa Ritarikatu 3b. A, 3. krs. maanantaisin kerran kuussa klo 18. • **17.11.** Pauliina Rauhala: Taivaslaulu • **15.12.** Donna Tartt: Tikli • Tervetuloa kaikki kirjojen ystävät!

Maallikkodominikaanit OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Nikodemus Heikman OP, puh. 050-564 0686, sähköposti: nikodemus.heikman@gmail.com. Kotisivu maallikkodominikaanit.blogspot.fi

Maria-klubi

Kokoontuu kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona: 3.12. Aluksi vietetään yhdessä pyhää messua klo 14.00, jonka jälkeen kahvitellaan ja seurustellaan Marian kirkon srk-salissa. Tervetuloa!

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Rakkauden lähetyssisaret

Vironkatu 6 A 12, 00170 Helsinki, puh. 040-9601211. • Adoration on Monday at 17:30.

Seniorit

Seniorit kokoontuvat tiistaina 21.10. Messu klo 14.00 katedraalissa ja sen jälkeen kahvit seurakuntasalissa. Tervetuloa!

Suomen Samaritas-apu ry

Finlands Samaritas-hjälp rf • Postitusosoite Rastaspuistontie 3 M 106, 02620 Espoo. • Kotisivu sites.google.com/site/suomensamaritas. Pankkiyhteys FI81 1478 3000 7283 16.

Teresa ry

Teresa ry:n syksyn 2014 ohjelmaa Pyhän Marian srk-salissa: • la 22.11. joulumyyjäisten valmistelu klo 10.00–14.00 srk-salissa • su 23.11. joulumyyjäiset klo 11.15–14.00 srk-salissa • ti 2.12. joulujuhlat. Katso joulumyyjäisistä erillinen ilmoitus s. 17. Tervetuloa mukaan!

Radio

• Tiistaina 9.12. kl. 6.54 och 9.10 andrum: Mikael Paul / Radio Vega
• Tiistaina 23.12. klo 18.50 iltahartaus: isä Manuel Prado / Yle Radio 1

URKUMUSIIKIN

JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

ROMAN CHLADA
(Wien)

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa torstaina
4. joulukuuta 2014 klo 18.00.

Artikkeleita

Viipuri tutuksi

Pyhän Henrikin yhdistys järjesti syyskuussa päivämatkan Viipuriin, jonne jo vuonna 1799 perustettiin uuden ajan ensimmäinen katolinen seurakunta Suomessa. Tämä oli mahdollista, koska kaupunki ei enää kuulunut Ruotsiin, vaan oli liitetty Venäjään Uudenkaupungin rauhansopimuksen perusteella jo vuonna 1721.

Toteutuihan se Pyhän Henrikin yhdistyksen Viipurin matka sittenkin viisumianomushankaluuksista huolimatta. Lähdimme – meitä oli kahdeksan – aamuhämärissä Allegro-junalla ja vajaan kolmen tunnin kuluttua olimme vanhassa muistorikkaassa Viipurissa.

Suuntasimme heti kulkumme Kauppatorille ja siellä aloitimme kaupunkiin tutustumisen "Pyöreän Tornin hämärässä seurassa niin hilpeässä" aamukahveilla. Pyöreä Torni – tunnettu myös nimillä Pässitorni (kaupungin pässit laidunsivat aikanaan sen liepeillä) ja Paksu Katariina (keisarinna Katariina käväisi pari kertaa Viipurissa) – rakennettiin Kustaa Vaasan käskystä puolustustarkoituksiin. Nykyään se toimii vähän viihdyttävämmässä tarkoituksessa ravintolana. Siinä sitten olimmekin keskiaikaisen Viipurin veräjillä.

Vanhojen luostareiden äärellä

Valitsimme ensimmäiseksi reitiksemme Mustainveljesten kadun, jonka varrella piisasi nähtävää ja valokuvattavaa. Kadun päässä oli etsimämme paikka, jossa kerran oli ollut dominikaanien luostari ja kirkko ja sittemmin Viipurin maaseurakunnan kirkko. Jäljellä ovat vain pahasti rappeutuneet rauniot, kiviröykkiöt. Paremmassa kunnossa oli läheisellä Luostarikadulla sijaitseva Raatitorni, joka oli toiminut maaseurakunnan kirkon tornina.

Fransiskaanien luostarista Harmaidenveljesten kadulta emme löytäneet jälkiä niinkään paljoa. Kustaa Vaasa, joka viipyi aikoinaan yli vuoden Viipurissa, antoi kaupunkilaisille molemmat luostarit ja luvan käyttää toisen luostarin kivet kaupungin muurien rakentamiseen. Tietävästi niitä on käytetty Pyöreään torniinkin. Molempien luostareiden toiminta jäi sitten reformaation takia aika lyhyeksi. Muistakaa kuitenkin syödessänne Viipurin rinkeliä, että resepti on peräisin Viipurin fransiskaanimunkeilta. Harmaidenveljesten kadun ja Karjaportinkadun kulmassa on jyhkeä, ei kovin vanha, aikanaan Viipurin anniskeluyhtiön omistama Pirunkirkoksi kutsuttu talo, jossa kieltolain aikaan toimi salakapakka.

Pyhän Hyacinthuksen kirkko

Matkamme kohokohta oli varmasti Pyhän Hyacinthuksen kirkko Vesiportinkatu 4:ssä. Onneksi yksi joukostamme osasi venäjää ja pääsimme sisään entiseen kirkkosaliin. Luulen, että seisoimme siellä keskellä salia juhlallisina ja hartaina kuin kirkossa ainakin. Ystävällinen virkailija selitti, että rakennuksessa toimii rakennusvirasto. Neuvostoaikanahan siellä oli lasten taidekoulu. Kirkon pihalla rukoilimme Angeluksen ja lauloimme Salve Reginan.

Varmaankin pyhä Hyacinthus on suojellut nimelleen pyhitettyä kirkkoa, sillä rakennus on säilynyt pommituksilta ja on sekä sisä- että ulkopuolelta hyvässä kunnossa. Piha on rehevän, villin kasvillisuuden peittämä. Kaivoimme lähtiessämme ihmeitätekevän Neitsyt Marian medaljongin maahan kirkon seinän viereen. Vesiportinkatua sanottiin ennen Viipurin kauneimmaksi kaduksi.

Lisää nähtävyyksiä

Vehreä Torkkelinpuisto puineen ja Torkkelinkatu! Eihän niitä voi ohittaa. Puiston kätköistä löytyi Pietari-Paavalikin, entinen ruotsalais-saksalainen, nykyään luterilainen inkeriläisten kirkko. Nimi Pietari viittaa apostoliin, mutta Paavali Venäjän keisariin. Ovi oli aiki, joten kävimme sielläkin.

Ja tietysti kävimme Alvar Aallon kirjastossa, joka vihdoinkin on saatu kuntoon. Siellä saatoimme levähtää hetken kolmijalkaisilla puujakkaroilla.

Torkkelinkadun päässä Punaisen lähteen torilla oli jonkinlainen lasten tapahtuma. Torin toisella laidalla seisoi Leninin patsas. Sitä emme lähestyneet. Nimi Punaisen lähteen tori juontaa juurensa tarinan mukaan ammoin tapahtuneesta verilöylystä, jossa läheisen lähteen tai kaivon vesi värjäytyi punaiseksi.

Viipurin linna

Matkamme toinen kohokohta oli käynti Viipurin linnassa. Siellä sattui olemaan jonkinlainen festivaali historiallisine taistelunäytöksineen. Kiipesimme tietysti torniin. Melkoinen urakka, toistasataa porrasta. Katselin tornista erityisesti Monreposin metsän suuntaan. Vieläköhän siellä on se luolamainen kivenjärkäle, jonka suojaan ilmahälytyksen aikana kiirehdimme?

Lopuksi kävimme vielä tervehtimässä Tyrgils (Torkkeli) Knuutinpoikaa, joka entisen historiallisen museon edessä Museotorilla katselee linnaansa.

Päivä oli kulunut nopeasti ja lähtökahvit oli juotu. Monta kilometriä ja monta tuntia olimme vaeltaneet Viipurin kapeilla, paikoin vaikeakulkuisilla kaduilla. Tällä tavoin kävellen oli mahdollista päästä sisään kaupunkiin, huomata pieniä yksityiskohtia ja vaihtaa mielipiteitä – ja ehkä aistia häivähdys vanhasta karjalaisesta, suomalaisesta, saksalaisesta, ruotsalaisesta ja venäläisestä Viipurista.

Marja-Leena Rautakorpi
Kuva Anneli Oula

JOHDANTOKURSSI 2014-2015 HELSINGISSÄ

Helsingin katolisten seurakuntien syyskuussa alkanut yhteinen johdantokurssi on yleensä joka toisena maanantaina klo 18.30 Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntasalissa (Pyhän Henrikin aukio 1) oheisen aikataulun mukaisesti.

Johdantokurssi on tarkoitettu sekä niille, jotka haluavat oppia tuntemaan katolisuutta entistä paremmin, että niille, joiden on tarkoitus liittyä katoliseen kirkkoon. Kaikille avoin kurssi päättyy toukokuussa. Kurssi on ilmainen eikä sille tarvitse ilmoittautua. Kurssin materiaalina käytetään pääasiassa Katolisen kirkon katekismusta. Katekismus ja muuta katolista kirjallisuutta on esillä sekä kurssilla että Katolisessa kirjakaupassa: katolinenkirjakauppa.net. Lisätietoja pappiloista (Henrik 09-637853 tai Maria 09-2411633).

KRISTILLISEN SALAISUUDEN VIETTO

10.11.2014 Kaste (isä Matthew Azzopardi)
24.11.2014 Vahvistuksen sakramentti (isä Rafal Czernia SCJ)
8.12.2014 Eukaristia (isä Ryszard Mis SCJ)
12.1.2015 Rippi ja sairaiden voitelu (isä Joosef Dang)
26.1.2015 Avioliitto (isä Manuel Prado)
9.2.2015 Pappeus (isä Zdzislaw Huber SCJ)

ELÄMÄ KRISTUKSESSA

23.2.2015 Käskyt I (isä Marco Pasinato)
9.3.2015 Käskyt II (Javier Salazar)
23.3.2015 Käskyt III (isä Ryszard Mis SCJ)

RUKOUS KRISTILLISESSÄ ELÄMÄSSÄ

13.4.2015 Kirkkovuosi, rukous ja hartauksia (isä Federico Spanó)
27.4.2015 Neitsyt Maria ja pyhät (sisar Barbara USJK)
4.5.2015 Sääntökunnat ja kongregaatiot (Tuula Luoma)
11.5.2015 Eläminen kirkon yhteydessä (Marko Tervaportti)

Kirkkoonotto ilmoitetaan myöhemmin.